

Отворен задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019 и
Извештај на независен ревизор

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независниот ревизор	
Финансиски извештаи	
Извештај за нето средствата	1
Извештај за работењето	2
Извештај за промените на нето средствата	3
Финансиски показатели според сметководствените единици	4
Извештај за бројот на сметководствени единици	5
Белешки кон финансиските извештаи	6 - 33
Прилози кон финансиските извештаи	

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до членовите на Отворен задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Отворен задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд („Фондот“), прикажани на страните од 1 до 33, кои се состојат од извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2019 година, извештајот за работењето, извештајот за промените на нето средствата, финансиските показатели според сметководствени единици и извештајот за бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („МАПАС“), како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и проценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени политики и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Извештај на независниот ревизор

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Фондот на 31 декември 2019 година, како и неговата финансиска успешност, промените на нето средствата и промените на бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Фондот за годината завршена на 31 декември 2018 година беа ревидирани од друг ревизор, којшто искажа мнение без резерва за финансиските извештаи на 26 февруари 2019 година.

Скопје, 20 февруари 2020 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска

Финансиски
извештаи

Отворен задолжителен пензиски фонд - Сава пензиски фонд

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)
Извештај за нето средствата на Сава пензиски фонд

	Белешки	Годината завршена на 31 декември	
		2019	2018
Парични средства	3	64.217	565.097
Побарувања по основ на вложувања		-	2.824
Побарувања од Фондот на ПИОСМ	4	31.587	18.494
Побарувања од други пензиски фондови		-	2.073
Вложувања во хартии од вредност и депозити (Образец 6)	5	35.427.832	29.630.167
• Финансиски средства кои се чуваат за тргување		10.056.794	9.180.052
• Финансиски средства кои се расположливи за продажба		7.711.485	7.544.699
• Финансиски средства кои се чуваат до достасување		17.659.553	12.905.416
Вкупни средства (Образец 7)		35.523.636	30.218.655
Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд – достасани и неисплатени		24	485
Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		-	293
Обврски кон пензиското друштво	6	11.302	11.066
Останати обврски на фондот		-	847
Вкупни обврски		11.326	12.691
Нето средства на Фондот		35.512.310	30.205.964
Број на издадени сметководствени единици		166.133.416,612995	156.415.997,728287
Вредност на сметководствената единица (во денари)		213,757775	193,113009
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот (кумулятивни)		28.603.202	23.381.164
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство (кумулятивни)		100.664	82.209
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок (кумулятивни)		(119.173)	(99.570)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство (кумулятивни)		(3.426.618)	(288.505)
Добивка/(Загуба) од тековната финансиска година		3.218.527	455.532
Акумулирана добивка/(загуба) од претходните години		7.121.012	6.665.480
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	7	14.696	9.654
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		35.512.310	30.205.964

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 1 до 33 се одобрени од Управниот Одбор на 14.02.2020 година и беа потпишани во нивно име од:

 Коста Ивановски
 Член на УО

 Петар Талески
 Член на УО

 Мира Шекутковска
 Претседател на УО

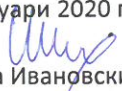
Отворен задолжителен пензиски фонд - Сава пензиски фонд
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

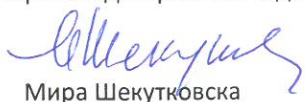
Извештај за нето средствата на Сава пензиски фонд

	Белешки	Годината завршена на 31 декември 2019	2018
Парични средства	3	64.217	565.097
Побарувања по основ на вложувања		-	2.824
Побарувања од Фондот на ПИОСМ	4	31.587	18.494
Побарувања од други пензиски фондови		-	2.073
Вложувања во хартии од вредност и депозити (Образец 6)	5	35.427.832	29.630.167
• Финансиски средства кои се чуваат за тргување		10.056.794	9.180.052
• Финансиски средства кои се расположливи за продажба		7.711.485	7.544.699
• Финансиски средства кои се чуваат до достасување		17.659.553	12.905.416
Вкупни средства (Образец 7)		35.523.636	30.218.655
Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд – достасани и неисплатени		24	485
Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		-	293
Обврски кон пензиското друштво	6	11.302	11.066
Останати обврски на фондот		-	847
Вкупни обврски		11.326	12.691
Нето средства на Фондот		35.512.310	30.205.964
Број на издадени сметководствени единици		166.133.416,612995	156.415.997,728287
Вредност на сметководствената единица (во денари)		213,757775	193,113009
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот (кумулятивни)		28.603.202	23.381.164
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство (кумулятивни)		100.664	82.209
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок (кумулятивни)		(119.173)	(99.570)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство (кумулятивни)		(3.426.618)	(288.505)
Добивка/(Загуба) од тековната финансиска година		3.218.527	455.532
Акумулирана добивка/(загуба) од претходните години		7.121.012	6.665.480
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	7	14.696	9.654
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		35.512.310	30.205.964

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 1 до 33 се одобрени од Управниот Одбор на 14 февруари 2020 година и беа потпишани во нивно име од:

 Коста Ивановски
 Член на Управен одбор

 Петар Талески
 Член на Управен одбор

 Мира Шекутовска
 Претседател на Управен одбор

Отворен задолжителен пензиски фонд - Сава пензиски фонд

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за промените на нето средствата на Сава пензиски фонд

	Годината завршена на 31 декември	
	2019	2018
Нето добивка/(загуба) од вложувања	1.222.573	852.251
Вкупно нереализирана добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност	1.995.954	(396.719)
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	5.042	3.374
Зголемување/(намалување) на нето средствата на пензискиот фонд	3.223.569	458.906
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	5.222.039	3.296.357
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промена на членство	18.454	22.531
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	(19.604)	(21.254)
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(3.138.112)	(69.610)
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата од трансакции со сметководствени единици на пензискиот фонд	2.082.777	3.228.024
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата	5.306.346	3.686.930
Нето средства		
На почетокот на периодот	30.205.964	26.519.035
На крајот на периодот	35.512.310	30.205.964

Број на сметководствени единици

Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	25.586.016,669125	16.968.881,533276
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	89.640,041893	115.352,886605
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(96.028,006971)	(109.429,920469)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(15.862.209,819339)	(363.475,464143)
Број на сметководствени единици	9.717.418,884708	16.611.329,035269

Отворен задолжителен пензиски фонд - Сава пензиски фонд

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Финансиски показатели според сметководствени единици за Сава пензиски фонд

	Годината завршена на 31 декември	
	2019	2018
Нето средства на пензискиот фонд на почетокот на периодот	30.205.964	26.519.035
Број на сметководствени единици на почетокот на периодот	156.415.997,728287	139.804.668,693018
Вредност на сметководствената единица на почетокот на периодот	193,113009	189,686331
Нето средства на пензискиот фонд на крајот на периодот	35.512.310	30.205.964
Број на сметководствени единици на крајот на периодот	166.133.416,612995	156.415.997,728287
Вредност на сметководствената единица на крајот на периодот	213,757775	193,113009

Дополнителни показатели и податоци

Однос помеѓу расходите ¹ и просечните нето средства на пензискиот фонд ²	0,003594	0,004227
Однос помеѓу нето добивката/(загубата) од вложувањата на пензискиот фонд и просечните нето средства на пензискиот фонд ³	0,037531	0,029502
Стапка на принос на пензискиот фонд ⁴	6,31% ⁵	5,93% ⁵

¹ Показателот се добива кога збирот од позициите Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот и Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци од Извештајот за работењето на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд.

² Просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците

32.575.160 28.888.126

³ Показателот се добива кога позицијата Нето добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност од Извештајот за работењето на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд.

⁴ Се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови

⁵ Приносот прикажан за 2019 и 2018 година е номинален седумгодишен принос сведен на годишно ниво пресметан согласно Законската регулатива за тој извештаен период.

Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 5,74% за 2019, односно 4,72% за 2018 година.

Отворен задолжителен пензиски фонд - Сава пензиски фонд
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за бројот на сметководствени единици на Сава пензиски фонд

За период 01.01.2019 - 31.12.2019

	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на периодот	156.415.997,728287	23.075.299
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на периодот	25.586.016,669125	5.222.038
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство во текот на периодот	89.640,041893	18.454
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(96.028,006971)	(19.603)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(15.862.209,819339)	(3.138.113)
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на периодот	166.133.416,612995	25.158.075
Вредност на сметководствената единица		
На почетокот на периодот		193,113009
На крајот на периодот		213,757775

1. Профил на Фондот

Отворениот задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд претставува отворен инвестиционен фонд (во понатамошниот текст “Фондот”) кој е основан и работи согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

Фондот е основан врз основа на Одобрение бр.01-01 од 09.06.2005 година, издадено од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (Агенцијата), а започна да функционира на 01 јануари 2006 година. Фондот е основан со цел прибирање средства од придонесите на осигурениците, членови на Фондот и инвестирање на прибраните средства со цел зголемување на вредноста на средствата на Фондот, заради обезбедување на исплата на пензии на членовите на Фондот.

Фондот претставува посебен имот, без правен субјективитет, кој го сочинуваат средствата од придонесите на членовите и приносите од инвестираните средства. Фондот е сопственост на неговите членови и поединечните сопственички права на членовите се определени од износот на средства на нивните индивидуални сметки. Средствата на сметката на членот на Фондот се дел од неговиот личен имот.

Со фондот управува Акционерско друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво а.д Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”).

Друштвото е во целосна сопственост на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана (скратен назив: Сава Ре) и членка на Сава Осигурителната Групација од 14.03.2018 година. Во периодот од основањето на Друштвото до преземањето на сопственоста од страна на Сава Ре, Друштвото беше во сопственост на НЛБ Банка АД Скопје (49%) и НЛБ дд Љубљана (51%) и беше членка на НЛБ Групацијата.

Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување и не можат да бидат предмет на побарување, ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна или за сметка на доверител.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Мајка Тереза бр.1
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Надзорен одбор

Јуре Корент	Претседател
Мојца Горњак	Член
Павел Гојкович	Член
Гоце Христов	Независен член

1. Профил на Фондот (продолжение)

Управен одбор

Мира Шекутковска	Претседател (од 09.04.2019 година; член на Управен одбор до 09.04.2019)
Петар Талески	Член (од 27.05.2019 година)
Коста Ивановски	Член (од 22.07.2019 година)
Давор Вукадиновиќ	(Претседател до 09.04.2019 година)

Во периодот на кој се однесуваат белешките кон финансиските извештаи, функцијата банка Чувар на имот, на средствата на фондот ја вршеше Комерцијална банка АД Скопје (до 03.04.2019), односно НЛБ Банка АД Скопје почнувајќи од 04.04.2019.

Друштвото има склучено договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност на домашниот пазар со Еурохаус АД Скопје, ТТК Банка АД Скопје, Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје и Комерцијална Банка АД Скопје, како и АКЈенсен Лтд. Лондон, ИнтерКапитал Секјуритис ДОО Загреб, Рајфајзен Банка Интернешнал АГ и Баадер Банка за странските пазари.

Одговорност за финансиско известување

Одговорност на Друштвото, за секоја деловна година, е подготовка на финансиски извештаи кои даваат вистинит приказ на финансиската состојба на Фондот, резултатите од неговото работење и промените на нето вредноста на имотот на членовите на пензискиот фонд, во согласност со применливи сметководствени стандарди и водење на соодветни сметководствени евиденции.

Агенцијата го пропишува сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи, дополнителните финансиски извештаи, како и содржината на одделните сметки во сметковниот план.

Друштвото е одговорно за водење на соодветни сметководствени политики, кои доследно ќе се применуваат и со прифатлива точност ќе ја изразуваат финансиската состојба на Фондот.

2. Сметководствени политики

Содржината на поважните сметководствени политики е изложена во продолжение. Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

2.1 Основи за составување на финансиските извештаи

Сметководството на Фондот се води согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните финансиски извештаи за задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишан од Агенцијата.

Основните финансиски извештаи се подготвени во илјади македонски денари, а дополнителните извештаи се подготвени во апсолутни износи во македонски денари. На 31 декември 2019 година девизниот курс на денарот во однос на странските валути е следниот:

	31 декември 2019	31 декември 2018
EUR	61,4856	61,4950
USD	54,9518	53,6887
CHF	56,5593	54,7742
GBP	72,1577	68,1234

2.2 Парични средства

Паричните средства ги опфаќаат паричните средства на наменските денарски и девизни сметки, отворени во НЛБ Банка АД Скопје - банка чувар и преодните сметки. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за придонеси и сметка за инвестиции.

2.3 Вложувања

Вредноста на средствата на Фондот се утврдува врз основа на пазарната вредност на секое поединечно средство.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од Агенцијата.

2.3.1 Класификација

Финансиските инструменти во кои се инвестирани средствата на Фондот можат да се класифицираат и евидентираат во портфолио за тргување, портфолио расположливи за продажба и портфолио на финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.1. Класификација (продолжение)

Вложувања во финансиски инструменти кои се чуваат за тргување

Во ова портфолио се класифицираат оние должнички и сопственички хартии од вредност коишто биле стекнати со намера да се тргува со нив на краток рок и да се оствари добивка преку краткорочните флукутации на цената или дилерската мрежа.

Во ова портфолио Друштвото ги класифицира финансиските инструменти за кои постои активен пазар.

Вложувања во финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање

Во ова портфолио се класифицирани финансиски инструменти со фиксни или определиви плаќања и фиксно доспевање за коишто пензискиот фонд има дефинитивна намера да ги чува до доспевање. Во ова портфолио Друштвото ги класифицира должничките хартии од вредност и орочените депозити.

Во согласност со МСС 39 во случај да се продадат или рекласифицираат дел од средствата кои се држат до доспевање во портфолио расположливо за продажба сите средства кои се класифицирани во категоријата финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање треба повторно да се измерат по објективна, фер вредност. Од датумот на настанување на ваков настан, во наредните две финансиски години ниту една хартија од вредност не смее да се процени и класифицира во категоријата до доспевање.

Исклучок од став (1) од овој член, во согласност со МСС 39, се случаите кога:

а) се продаваат или пренесуваат во друга категорија на финансиски инструменти не повеќе од 0,1% од средствата кои се чуваат до достасување, а таков случај се појавува само еднаш годишно,

б) се продаваат средства кои имаат најмногу 3 месеци пред крајниот рок на доспевање, или

в) се продаваат средства кај кои е наплатена најмалку 95% од главнината.

Вложувања во финансиски инструменти расположливи за продажба

Во ова портфолио се класифицирани финансиски инструменти за кои во момент на стекнувањето не постои однапред јасна и цврста намера за какви цели ќе се користат, односно дали со нив ќе се тргува или ќе се чуваат до доспевање. Во ова портфолио Друштвото ги класифицира сопственичките и должничките финансиски инструменти.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.2 Почетно мерење на вложувањата

Финансиските инструменти во кои се инвестираат средствата на Фондот, почетно се признаваат во Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд на датумот на тргувањето, според трошокот на набавка вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци кои директно се поврзани со стекнувањето на средството, освен кај финансиските инструменти кои се евидентираат во портфолиото за тргување.

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност, според средниот девизен курс на НБРСМ за соодветната валута на датумот на тргување.

2.3.3 Последователно мерење на вложувањата

Последователното мерење на финансиските инструменти класифицирани во портфолиото за тргување се врши според објективната вредност, на датумот на проценка на средствата на пензискиот фонд.

Последователното мерење на финансиските инструменти расположливи за продажба е комбинација од вреднување со амортизирана набавна вредност, со примена на методот на ефективна каматна стапка и вреднување по фер вредност. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат како нереализирани во позицијата - Ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд. Кај сопственичките хартии од вредност последователното вреднување се врши според објективната вредност на денот на проценка на средствата на пензискиот фонд.

По почетното признавање, финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според нивната амортизирана набавна вредност, со примена на методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на инструментот (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и преставува интерна стапка на принос на должничката хартија од вредност. При дисконтирање на идните парични текови, износот кој се дисконтира и бројот на денови за кои се врши дисконтирање се земаат од проспектоот на хартијата. Недоспеаните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи од камата за периодот.

Кај орочените депозити последователното вреднување вклучува дневна евиденција на каматата по договорена каматна стапка.

2.3.4 Објективна вредност

При утврдување на објективната вредност на финансискиот инструмент со кој се тргува во земја членка на Европска Унија или ОЕЦД се користат пазарните цени, кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

Како пазарна вредност на сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден, остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.4. Објективна вредност (продолжение)

Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последно тргување, од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа на цената на последно тргување доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Како пазарна вредност на *должничките* хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европска Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последно тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско-информативниот сервис Bloomberg не е објавена цена за сопственичките и должничките хартии од вредност, за објективна вредност се зема цена од друг финансиско-информативен сервис, кој на предлог на пензиското друштво е одобрен од Агенцијата.

Објективна вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност. Само пазарната цена која е резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност, може да се користи за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност, со кои се тргува во Република Северна Македонија.

Пазарна вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија е просечната дневна цена по која се тргувани хартиите од вредност, пондерирана со количината. Од овој просек се исклучени "блок" трансакциите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој имало тргување. Објективната вредност не може да биде утврдена врз основа на просечната пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер организирани од страна на Народната банка на Република Северна Македонија во соработка со Министерството за финансии. Објективната вредност на овие хартии од вредност се мери со амортизираниот износ со користење на методот на амортизација со ефективна каматна стапка.

Ако со инструмент не се тргувало во период подолг од 30 дена се применуваат техниките на вреднување кога не постои активен пазар.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4. Вложувања (продолжение)

2.3.4. Објективна вредност (продолжение)

Техники на вреднување кога не постои активен пазар

Кога не постои активен пазар за финансискиот инструмент, објективната вредност се утврдува според следната методологија:

- кај акциите се утврдува според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да очекува да го добие при промптна продажба;
- кај долгорочните должнички хартии од вредност употреба на методот на линеарна амортизација со тоа што, почетната вредност претставува последно утврдена објективна вредност на таа хартија;
- кај отворените инвестициони фондови се проценува според вредноста на уделот утврдена на датумот на проценка, а објавена од страна на Комисјата за хартии од вредност или Македонската берза на хартии од вредност. По исклучок, Друштвото може да ја користи последно објавената вредност по удел во инвестиционен фонд;
- кај затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на нето средствата по акција;
- кај хартиите од вредност врз основа на хипотека се проценуваат со користење на методот на дисконтирани парични текови, при што, дисконтната стапка која ќе се користи при пресметката треба да ги одрази преовладувачките ефективни каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена на ризикот од неизвршување на паричните обврски.

2.3.5 Добивки или загуби од последователното вреднување

Кај финансиските инструменти за тргување, секоја добивка/загуба од промената на фер вредноста на финансиските инструменти и приходите од купонската камата треба да се признаат во Извештајот за работењето, во периодот кога настануваат и тоа како нереализирана добивка/загуба. Доколку во ова портфолио има финансиските инструменти кои гласат во девизи, курсните разлики кои произлегуваат од последователното вреднување исто така се признаваат во Извештајот за работењето како нереализирана добивка/загуба.

Кај финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање при последователното вреднување, се генерираат добивки/загуби во Извештајот за работењето од купонска камата и амортизација на дисконтот/премијата кај должничките хартии од вредност, курсни разлики на финансиските инструменти во странска валута или деноминирани во странска валута и договорената камата кај орочените депозити.

Добивките или загубите од промената во објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба (разлика помеѓу сметководствената амортизирана вредност и објективната вредност) треба да се признаат како ревалоризирани резерви во Извештајот за нето средствата на фондот. Приходите од камати и амортизација на премијата/дисконтот се признаваат во Извештајот за работењето.

Нереализираните добивки/загуби кои произлегуваат од промената на фер-вредноста се признаваат на дневна основа.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.6 Депризнавање на финансиски инструменти

Фондот престанува да ги признава финансиските инструменти кога повеќе не ги поседува правата содржани во тие инструменти, што вообичаено е случај кога инструментот е продаден, доспеан или на друг начин отуѓен. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

При продажба на финансиските инструменти за тргување, нереализираните добивки/загуби кои се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд, се депризнаваат во пропорционален дел на продажбата, а разликата меѓу депризнаените износи на нереализираната добивка и нереализираната загуба претставува реализирана капитална добивка/загуба. Депризнавањето се врши на нереализираните добивки/загуби признаени во тековниот период (тековната финансиска година). Во ова портфолио во нереализираната добивка/загуба се вклучени курсните разлики кои прозлегуваат од последователното вреднување. При доспевање на дел или цела главница, сметководствениот третман на нереализираните добивки/загуби е ист како кај продажбата.

Во портфолиото до доспевање хартиите од вредност се депризнаваат при доспевање на дел или целосно доспевање на главница. Реализирани капитални добивки/загуби во Извештајот за работењето нема.

При депризнавање на финансиски инструменти расположливи за продажба, во случај на продажба, кумулативните нереализирани добивки/загуби, кои претходно се признавале во ревалоризационите резерви, се депризнаваат во пропорционален дел на продажбата и се пренесуваат во Извештајот за работењето како реализирани капитални добивки/загуби. Кај должничките хартии од вредност расположливи за продажба, при доспевање на дел или цела главница се врши депризнавање на нереализирани добивки/загуби, претходно признаени во ревалоризационите резерви, во пропорционален дел на доспеаниот.

2.3.7 Оштетување на финансиски инструменти

Кај финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање, загуба поради оштетување се признава кога постои објективен доказ дека е настанато обезвреднување на финансиските инструменти. Износот на загубата поради оштетување кај портфолиото до доспевање се признава како расход во Извештајот за работење.

Кај финансиските инструменти расположливи за продажба, кои се водат по објективна вредност преку ревалоризациони резерви, се признава загуба кога постои објективен доказ дека финансиските инструменти се обезвреднети. Загубата поради оштетување се признава во Извештајот за работењето, но со истовремено нејзино отстранување од ревалоризационата резерва и покрај тоа што финансискиот инструмент не се депризнава.

Друштвото проверува дали сè уште постојат факторите кои довеле до признавање на загуба поради оштетување, на секој датум на известување. Доколку утврди дека истите повеќе не постојат, се врши анулирање/ослободување на претходно признаениот износ на загуба во Извештајот за работењето.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Средства на Фондот и стратегија на вложувања

Средствата на Фондот се инвестираат согласно одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување со цел остварување на највисок принос единствено во полза на членовите на пензискиот фонд врз основа на принципите на сигурност, диверзификација на ризикот од инвестирање и одржување на адекватна ликвидност. Законот и Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови го регулираат инвестирањето на средствата на Фондот, ги дефинираат видовите на инструменти во кои е дозволено инвестирање, бонитетот на издавачите и инструментите, лимитите по одделни издавачи и лимитите во однос на географската диверзификација.

	Процент од вкупните средства на фондот
Инвестиции во Република Северна Македонија	До 100%
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени или гарантирани од НБРСММ или Република Северна Македонија	80%
Депозити, сертификати за депозит, комерцијални записи, обврзници и хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки во Република Северна Македонија	60%
 Од тоа депозити во банки	30%
Обврзници и комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва кои не се банки и обврзници издадени од единиците на локална самоуправа	40%
 Од тоа обврзници издадени од единиците на локална самоуправа	10%
Акции издадени од домашни акционерски друштва	30%
Документи за удел и акции на инвестициски фондови во Република Северна Македонија	5%
Инвестиции во странство	До 50%
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на државите – членки на ЕУ или ОЕЦД	50%
Должнички хартии од вредност издадени од недржавни, странски компанији или банки од државите членки на ЕУ или ОЕЦД	30%
Акции издадени од странски компании или банки, со кои се тргува на пазарите во земјите членки на ЕУ или ОЕЦД	30%
Документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени инвестициски фондови со седиште во држава членка на ЕУ или ОЕЦД	30%

Во Инвестиционата стратегија на фондот се утврдени основните принципи и цели на инвестирањето, очекуваниот принос и прифатениот степен на ризичност, дефинирана е

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Средства на Фондот и стратегија на вложувања (продолжение)

целната структура на портфолиото според основните категории на инструменти и според географската алокација како и максимално дозволените отстапувања.

Друштвото ги инвестира средствата на задолжителниот пензиски фонд согласно усвоената Инвестициона стратегија на Фондот и Методологија за избор и селекција на финансиски инструменти и алокација на средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд.

2.5 Побарувања на Фондот

Фондот може да има побарувања по следните основи: побарувања од продажба на хартии од вредност, побарувања по основ на вложувања, побарувања од Фондот на ПИОСМ, побарувања од други пензиски фондови, побарувања за дадени аванси, побарувања од пензиското друштво и чуварот на имот, од државата и останати институции. Фондот може да има побарувања и за хартии од вредност купени директно од издавачот. Фондот има и недостасани побарувања за пресметани камати и други активни временски разграничувања. Побарувањата се искажуваат по нивната амортизирана набавна вредност.

2.6 Обврски на Фондот

Фондот може да има обврски по следните основи: обврски за неконвертирани придонеси, обврски по основ на вложувања во хартии од вредност, депозити и пласмани, обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите и пензионираниите членови на пензискиот фонд, обврски за пренос на средства на други фондови по основ на промена на членство, обврски по основ на заеми и кредити, обврски кон Друштвото, обврски за брокерски и посреднички провизии, останати обврски и одложено плаќање на трошоци и приходи за идни периоди. Обврските се искажуваат по нивната амортизирана набавна вредност.

2.7 Нето вредност на средствата на Фондот и вредност на сметководствената единица

Нето вредноста на средствата на Фондот се утврдува со одземање на вкупните обврски, освен обврските кон членовите на Фондот, од вкупните средства на Фондот.

Вредноста на сметководствената единица на Фондот е еднаква на вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици. Вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси во Фондот изнесува 100 МКД.

Вредноста на сметководствената единица, бројот на сметководствените единици и сите намалувања и зголемувања на бројот на сметководствените единици се презентираат со точност до шест децимални места.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.7. Нето вредност на средствата на Фондот и вредност на сметководствената единица (продолжение)

Стапка на принос

Стапката на принос се спресметува во номинален и реален износ, за претходните 84 месеци, а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимали.

2.8 Признавање на приходи

2.8.1 Приходи од камати

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши во согласност со договорената, односно пропишаната метода на пресметка за секој одделен финансиски инструмент.

Приходите од камати ги сочинуваат приходите од камати на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходите од камати на должничките инструменти и приходи од камати на трансакциските сметки.

2.8.2 Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот кога ќе се утврди правото на примање на дивиденда.

2.8.3 Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните капитални добивки/загуби од вложувања, се признаваат во моментот на продажбата на финансиските инструменти, како разлика помеѓу набавната и продажната вредност кај финансиските инструменти во портфолио за тргување и како разлика меѓу сметководствената и продажната вредност кај финансиските инструменти расположливи за продажба. Реализирани капитални добивки/загуби се признаваат и при наплата на достасана главница или дел од главница на должничките инструменти евидентирани во портфолиото за тргување.

2.8.4 Нереализирани капитални добивки/загуби

Нереализирани капитални добивки/загуби, се признаваат дневно како разлика помеѓу набавната вредност на хартијата од вредност и објективната вредност.

2.8.5 Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум, вклучуваат приходи и расходи по основ на остварени дисконти и премии при купување на обврзници. Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност се евидентира на дневна основа и се признава како приход од камата во Извештајот за работењето на пензискиот фонд.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Расходи на Фондот

2.9.1 Надоместок за управување со Фондот

Надоместокот за управување со Фондот изнесува 0,030% (2018: 0,035%) месечно. Надоместокот за управување со Фондот се пресметува на секој датум на проценка на Фондот, со примена на дневна стапка на нето вредноста на Фондот од претходниот ден. Плаќањето на надоместокот за управување со Фондот, на Друштвото, се врши месечно.

2.9.2 Брокерски провизии и останати посреднички трошоци

Брокерски провизии се расходи кои настануваат од трансакциите со финансиски инструменти.

Останати посреднички трошоци се трошоците кои произлегуваат од вложувањето во финансиските инструменти. Како такви се сметаат трошоците за одржување на сметките во банка, банкарските трошоци и другите трошоци.

2.10 Странски валути – курсни разлики

Средствата на Фондот кои се деноминирани во странска валута, при почетното признавање се евидентираат според средниот девизен курс на НБРСМ, односно при секое дополнително мерење средствата се проценуваат по средниот девизен курс на НБРСМ. Курсните разлики се евидентираат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд и тоа: позитивните курсни разлики од монетарни ставки (парични средства, побарувања и обврски) се признаваат како приходи од вложувања, негативните курсни разлики од монетарни ставки се признаваат како расходи од вложувања, нето курсните разлики од вложувањата во финансиски инструменти се признаваат како нереализирани добивки/загуби.

2.11 Данок на добивка

Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Фондот претставува отворен инвестициски фонд. Како таков, нема правен субјективитет и не подлежи на одредбите од Законот за данок од добивка, кој се применува на правни субјекти.

2.12 Исплати од задолжителен фонд

Од задолжителниот фонд, се вршат исплати по основ на:

- програмирани повлекувања,
- еднократни исплати по основ на старосна пензија,
- еднократни исплати по основ на наследство,
- исплати за пренос на средства во фондот на ПИОСМ (редовен и вонреден трансфер),
- исплати за пренос на средства во другото Друштво (во рамки на редовниот трансфер),
- Исплата на разлика до минимална пензија.

Исплатите за пренос на средства во фондот на ПИОСМ и друго Друштво за управување со пензиски фондови, претставуваат преноси по основ на промена на членство, додека

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.12 Исплати од задолжителен фонд (продолжение)

останатите видови исплати претставуваат исплати кон членовите или нивните наследници.

Исплатите на пензии од задолжителниот фонд се предмет на оданочување со данок на личен доход.

2.13 Промени во регулативата за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување

Промените во регулативата стапија на сила на почетокот на 2019 година и опфатија:

- Промена во критериумите за членство во задолжителен пензиски фонд и воведување на нов критериум за членство: на датумот на пристапување во задолжително пензиско и инвалидско осигурување, осигурениците да се помлади од 40 години, наместо дотогашниот критериум на прво вработување по 01.01.2003 година;
- Промена во одредбите кои се однесуваат на категории на осигуреници со стаж на осигурување со зголемено траење (бенефициран стаж);
- Промена во одредбите кои се однесуваат на тековните членови на задолжителните пензиски фондови, родени пред 1 јануари 1967 година.

Како резултат на промени во одредбите кои се однесуваат на членови родени пред 1 јануари 1967 година, на овие лица им престана членството во задолжителниот пензиски фонд на 1 јануари 2019 година, односно 1 октомври 2019 година (за членовите кои по сопствен избор пристапиле во фондот и доброволно одбраа да го прекинат своето членство). Средствата на овие членови во износ од 1.044,1 милиони МКД, односно 17 милиони ЕУР, се пренесени од нивните индивидуални сметки во Фондот на ПИОСМ.

Како резултат на промени во одредбите кои се однесуваат на членови со бенефициран стаж, им се овозможи на членовите кои имаа навршено стаж на осигурување со зголемено траење, кој им овозможува намалување на старосната граница за остварување право на старосна пензија за најмалку една година, да одберат дали сакаат да го продолжат членството во задолжителен фонд, најдоцна до 30.11.2019. Средствата на оние членови кои избраа да го прекинат своето членство во задолжителниот фонд, во износ од 905,2 милиони МКД, односно 14,7 милиони ЕУР, се пренесени од нивните индивидуални сметки во Фондот на ПИОСМ.

Во 2019 година, како резултат на ненавремено распределување на членови во задолжителниот фонд во минати години, е извршена регистрација на ненавремено распределените членови во задолжителниот фонд и за нив се уплатени придонеси во истиот, а дополнително е пресметан и надоместок за ненавремена распределба, кој е евидентиран на нивните индивидуални сметки. По овој основ, во задолжителниот фонд се трансферирани вкупно 348,5 милиони МКД, односно 5,6 милиони ЕУР, придонеси за ненавремено распределени членови и 129,35 милиони МКД, односно 2,1 милион ЕУР надоместок за ненавремена уплата на придонеси.

3. Парични средства

	31 декември 2019	31 декември 2018
Денарска наменска сметка за уплатени придонеси	-	-
Денарска наменска сметка за инвестиции	3.152	545.736
Девизна сметка – EUR	-	-
Девизна сметка – USD	61.065	19.361
Девизна сметка – GBP	-	-
Девизна сметка – CHF	-	-
Преодна девизна сметка – USD	-	-
Вкупно	64.217	565.097

Фондот ги држи денарските и девизните средства на сметките отворени кај банката чувар – НЛБ Банка АД Скопје. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за придонеси и сметка за инвестиции. На сметката за придонеси се остваруваат приливите по основ на наплата на придонесите од членовите на Фондот. По пренесувањето на надоместокот од придонеси на сметката на Друштвото, остатокот на средствата се пренесуваат на сметката за инвестиции. На паричните средства на наменските денарски сметки на Фондот, Банката чувар пресметува и плаќа камата.

Фондот има девизни сметки на кои се евидентираат девизните средства кои ги поседува Фондот во различни валути. На овие сметки се реализираат приливите по основ на инвестициите во финансиски инструменти во странство.

Преодната девизна сметка се користи при реализацијата на плаќања поврзани со инвестирањето во странство.

4. Побарувања од Фондот на ПИОСМ

	31 декември 2019	31 декември 2018
Побарувања од Фондот на ПИОСМ	31.587	18.494
Вкупно	31.587	18.494

Побарувањата од фондот на ПИОСМ, се однесуваат на побарувања по основ на уплатени придонеси.

5. Вложувања во хартии од вредност и депозити

	31 декември 2019	31 декември 2018
Акции издадени од домашни акционерски друштва	1.513.749	1.300.946
Домашна корпоративна обврзница	6.479	-
Домашни државни обврзници	-	574
Домашни инвестициски фондови	7.285	161.400
Вложувања во акции издадени од компании и банки во земјите членки на ЕУ и ОЕЦД.	4.326.802	3.582.418
Документи за удел издадени од овластени инвестициски фондови со седиште во државите членки на ЕУ и ОЕЦД.	4.202.479	4.134.714
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	10.056.794	9.180.052
Домашни државни обврзници	7.711.485	7.544.699
Финансиски средства кои се расположливи за продажба	7.711.485	7.544.699
Краткорочни депозити	31.710	211.992
Долгорочни депозити	5.796.235	5.043.723
Домашни државни обврзници	11.831.608	7.649.701
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	17.659.553	12.905.416
Вкупни вложувања во хартии од вредност и депозити	35.427.832	29.630.167

Во рамките на долгорочните депозити, со рок на достасување до една година се депозити во вкупен износ од 1.155.746 илјади денари, останатите 4.640.489 илјади денари доспеваат во период подолг од една година.

6. Обврски кон Друштвото

На 31 декември 2019 година Фондот има обврска спрема Друштвото за пресметан надоместок од придонеси во вкупен износ од 689 илјади денари (31 декември 2018 година: 463 илјади денари), обврска за пресметан надоместок за управување во износ од 10.613 илјади денари (31 декември 2018 година: 10.594 илјади денари) и обврска по основ на трансфер во износ од 9 илјади денари на 31 декември 2018 година. Надоместокот од придонеси, изнесува 2,25% од уплатените придонеси на секоја индивидуална сметка и на секоја индивидуална потсметка на посебната сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на задолжителниот фонд (2018: 2,50%).

7. Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба

На 31 декември 2019 година ревалоризационата резерва на хартиите од вредност расположливи за продажба изнесува 14.696 илјади денари и истата е зголемена во однос на 31 декември 2018 година за 5.042 илјади денари.

8. Приходи од камати и амортизација на дисконт/премија

	31 декември 2019	31 декември 2018
Камати од вложувања во државни обврзници	648.772	587.278
Камати од краткорочни депозити	3.772	5.775
Камати од долгорочни депозити	161.676	128.117
Камати за наменски сметки во банка чувар	1.252	192
Вкупно камати	815.472	721.362
Амортизација на дисконт/премија на обврзници	3.992	6.030
Вкупно	819.464	727.392

9. Приходи од дивиденди

	31 декември 2019	31 декември 2018
Приходи од дивиденди – обични акции од домашни издавачи	50.375	54.030
Приходи од дивиденди – обични акции и фондови од странски издавачи	152.973	125.101
Вкупно	203.348	179.131

10. Реализирани капитални добивки

	31 декември 2019	31 декември 2018
Реализирани капитални добивки – домашни државни обврзници	36.411	4.128
Реализирани капитални добивки – акции од домашни и странски акционерски друштва	90.011	55.385
Реализирани капитални добивки – удели од домашни и странски инвестициски фондови	182.966	29.415
Вкупно	309.388	88.928

11. Други неспомнати приходи

	31 декември 2019	31 декември 2018
Вонредни приходи од трансфери	-	9.755
Други неспомнати приходи	-	-
Вкупно	-	9.755

Согласно ЗЗКФПО уплатените придонеси на член кој извршил отповикување на утврдениот статус се пренесуваат во Фондот на ПИОСМ. Друштвото врз основа на добиена инструкција од Агенцијата врши пренос на иницијално уплатените придонеси за членовите кои го отповикале статусот во Фондот на ПИОСМ. Почнувајќи од 01.01.2019 година, кон фондот на ПИОСМ се трансферира целокупниот износ на средства од сметките на членовите, чиј статус е отповикан (до 31.12.2018, ако разликата меѓу иницијално уплатениот износ и вредноста на средствата на индивидуалните сметки на членовите е позитивна, до 10.000,00 денари претставува вонреден приход на Друштвото, а остатокот претставува вонреден приход на пензискиот фонд).

12. Трошоци од работењето со пензиското друштво и чуварот на имот

	31 декември 2019	31 декември 2018
Надоместоци за Друштвото за управување со пензиски фондови	116.260	120.743
Вкупно	116.260	120.743

13. Реализирани капитални загуби

	31 декември 2019	31 декември 2018
Реализирани капитални загуби – домашни државни обврзници	-	14.073
Реализирани капитални загуби – акции од домашни и странски акционерски друштва	5.546	12.387
Реализирани капитални загуби – удели од домашни и странски инвестициски фондови	-	2.251
Вкупно	5.546	28.711

14. Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци

	31 декември 2019	31 декември 2018
Брокерски провизии и провизии на банки посредници	532	1.301
Останати посреднички провизии за Берза и ЦДХВ	282	58
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	814	1.359

Фондот плаќа брокерски провизии на брокерските куќи согласно склучените договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност. Брокерската провизија за тргување со хартии од вредност на Македонската берза изнесуваше:

- за Еурохаус АД Скопје 0,01% (до 31.05.2018) од вкупниот промет на истргувани обврзници и акции и
- за ТТК Банка АД Скопје 0,01% (од 31.05.2018), од вкупниот промет на истргувани обврзници и акции;

Провизија за банката посредник преку која Фондот купува државни записи и државни обврзници на примарните аукции на Министерството за финансии изнесува:

- 0,027%, со максимален износ на провизија од 11.500,00 МКД за Комерцијална Банка АД Скопје и
- 0,027% со максимален износ на провизија од 11.500 МКД до 160 милиони МКД и провизија од 0,027% за износ над 160 милиони МКД за Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје.

Останатите посреднички провизии при купопродажбата на хартии од вредност се пресметуваат согласно тарифите на Македонската берза и ЦДХВ.

Брокерските и останатите посреднички провизии при купопродажба на хартии од вредност на странските пазари се пресметуваат согласно договорите и тарифите за брокерски работи на странските пазари.

Брокерските провизии и останати посреднички трошоци се однесуваат на инструменти кои се евидентирани во портфолиото за тргување.

15. Нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност

	31 декември 2019	31 декември 2018
Нереализирана капитална добивка од вложувања во домашни државни обврзници	-	46
Нереализирана капитална добивка од вложувања во домашни корпоративни обврзници	265	-
Нереализирана капитална добивка од вложувања во акции од домашни и странски акционерски друштва	6.581.865	6.322.455
Нереализирана капитална добивка од вложувања во удели од домашни и странски инвестициски фондови	4.307.911	5.141.371
Вкупно нереализирана капитална добивка	10.890.041	11.463.872
Нереализирана капитална загуба од вложувања во домашни државни обврзници	-	(28)
Нереализирана капитална загуба од вложувања во домашни корпоративни обврзници	(51)	-
Нереализирана капитална загуба од вложувања во акции од домашни и странски акционерски друштва	(5.306.016)	(6.357.647)
Нереализирана капитална загуба од вложувања во удели од домашни и странски инвестициски фондови	(3.585.429)	(5.514.442)
Вкупно нереализирана капитална загуба	(8.891.496)	(11.872.117)
Вкупно	1.998.545	(408.245)

16. Трансакции со поврзани страни

Поврзани страни со кои соработува Друштвото во име и за сметка на Фондот се неговите основачи - акционери и лицата поврзани со нив. Заклучно со 31 декември 2019 година Друштвото нема трансакции со поврзани страни, во име и за сметка на фондот.

17. Управување со ризиците

Функционирањето на Фондот е изложено на различни видови финансиски и нефинансиски ризици, со различна веројатност на настанување и различно потенцијално влијание врз работењето на Фондот и неговите резултати. Од таа причина

17. Управување со ризиците (продолжение)

Друштвото континуирано врши идентификување, анализа, евалуација, следење и мерење на ризиците, во функција на нивно управување во рамките на дефинираното прифатливо ниво на преземен ризик изразено преку прифатените лимити на изложеност кон одделни ризици, во согласност со законските одредби, интерните акти и добрите практики. Друштвото воспоставува и применува процеси на постојано следење на промените релевантни за соодветната изложеност кон потенцијалните извори на ризици, обезбедувајќи динамички пристап кон управувањето со ризиците.

Целта на Друштвото е да постигне оптимален сооднос помеѓу превземениот ризик и соодветниот принос и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Фондот. Политиките за управување со ризик се дизајнирани на начин да ги идентификуваат и анализираат релевантните ризици, да дефинираат соодветни лимити на изложеност кон одделни видови на ризици и систем на континуирани и навремени контроли со цел навремено постапување во случај на приближување кон лимитите или нивно надминување. Друштвото обезбедува усогласеност на работењето со законските одредби и интерните акти, и во функција на приспособување кон внатрешните и надворешните промени како и унапредување на процесите на управување со ризиците, заради заштита на интересите на членовите, врши ревидирање на политиките за управување со ризиците.

17.1. Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик се дефинира како ризик од неможност Фондот навремено и во целост да ги подмири доспеаните обврски, или подмирувањето на обврските да се врши преку обезбедување на средства со продажба на инструменти по неразумни цени. Финансиските обврски на Фондот се состојат од обврски за порамнување на трансакциите за купени хартии од вредност, обврски спрема Друштвото и обврски спрема други пензиски фондови по основ на трансфер на членови. И покрај ниската изложеност на ликвидносен ризик како резултат на континуирани и стабилни приливи на средства од наплата на придонеси и ниска просечна старост на членството, сепак, во функција на соодветно управување со ликвидносниот ризик истиот се следи и управува на дневна основа преку усогласување на планираните приливи и одливи на парични средства.

Отворен задолжителен пензиски фонд - Сава пензиски фонд

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

17. Управување со ризиците (продолжение)

17.1. Ликвидносен ризик (продолжение)

Обелоденувања поврзани со ликвидносниот ризик

На 31.12.2019	Резидуална рочност на достасување на средствата и обврските во илјади денари				
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Вкупно
Средства					
1) Пари и депозити кај банки	64.217	-	-	-	64.217
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	10.056.794	-	-	-	10.056.794
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	7.711.485	-	-	-	7.711.485
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	424.371	1.019.882	4.606.200	11.609.100	17.659.553
5) Останати средства на пензискиот фонд	31.587	-	-	-	31.587
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	18.288.454	1.019.882	4.606.200	11.609.100	35.523.636
Обврски					
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	11.326	-	-	-	11.326
9) Вкупно обврски (7+8)	11.326	-	-	-	11.326
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските (6-9)	18.277.128	1.019.882	4.606.200	11.609.100	35.512.310
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	18.277.128	19.297.010	23.903.210	35.512.310	

На 31.12.2018	Резидуална рочност на достасување на средствата и обврските во илјади денари				
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Вкупно
Средства					
1) Пари и депозити кај банки	565.097	-	-	-	565.097
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	9.180.052	-	-	-	9.180.052
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	7.544.699	-	-	-	7.544.699
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	742.917	1.407.631	3.252.200	7.502.668	12.905.416
5) Останати средства на пензискиот фонд	23.391	-	-	-	23.391
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	18.056.156	1.407.631	3.252.200	7.502.668	30.218.655
Обврски					
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	12.691	-	-	-	12.691
9) Вкупно обврски (7+8)	12.691	-	-	-	12.691
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските (6-9)	18.043.465	1.407.631	3.252.200	7.502.668	30.205.964
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	18.043.465	19.451.096	22.703.296	30.205.964	

17. Управување со ризиците (продолжение)

17.2 Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како неможност на страната должник по одреден финансиски инструмент навреме и во целост да ги исполни преземените обврски, што Фондот би го изложило на финансиски загуби.

Во услови на законски пропишани високи критериуми за издавачите на одредени инструменти, релативно висока изложеност кон домашни државни должнички инструменти и изразен прудентен пристап во изборот и управувањето со странски должнички инструменти, кредитниот ризик во најголем дел се однесува на општиот ризик на Република Северна Македонија како и на ризикот кој произлегува од депозитите во домашни банки.

Во функција на следење на кредитниот ризик, во континуитет се следи кредитната способност и општата финансиска состојба на сите издавачи на должничките инструменти во портфолиото на Фондот, како и на банките во кои Фондот има вложени депозити.

На 31 декември 2019 година нема оштетување на финансиските инструменти кои се чуваат до достасување (депозити во банки и државни обврзници), додека кај финансиските инструменти кои се чуваат за тргување и кај финансиските инструменти кои се расположливи за продажба, превреднувањето до објективна вредност се врши на дневна основа и се рефлектира во Извештајот за работење на пензискиот фонд и Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд.

Друштвото еднаш годишно врз основа на ревидирани финансиски извештаи врши проценка на секоја одделна банка во која ги вложува средствата на Фондот во депозит, при што го проценува нивото на кредитниот ризик и останатите перформанси на банките. Во текот на годината во континуитет, квартално, се следат финансиските извештаи, извештаите за нивото на сопствените средства и адекватноста на капиталот, и општо состојбите и информациите на пазарот за работењето на банкарскиот сектор и одделните банки со кои соработува Друштвото во име и за сметка на Фондот.

Друштвото на 31 декември 2019 година нема регистрирано задоцнување или неможност за наплата на достасано побарување по основ на главница и камата од вложените депозити во банките или од други должнички инструменти.

17.3. Пазарен ризик

Фондот е изложен на пазарни ризици од различни извори, со различна веројатност на настанување и различен потенцијален ефект врз работењето и резултатите на Фондот. Пазарните ризици на хартиите од вредност произлегуваат од можноста за неочекувани и неповолни промени на пазарните цени на хартиите од вредност, каматните стапки како и девизните курсеви кои се изложени на генералните и специфични движења на пазарот а кои можат да негативно да влијаат врз финансискиот резултат на Фондот. Друштвото во континуитет ги проценува пазарните ризици, врши мерење на вредноста изложена на ризик (ВАР) и максималните загуби кои можат да се очекуваат во одреден временски период и со одредена веројатност, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Со временски распоред утврден со интерните акти и во случај на утврдени значителни тековни или очекувани промени во пазарното

17. Управување со ризиците (продолжение)**17.3. Пазарен ризик (продолжение)**

или регулаторното опкружување, Друштвото спроведува тестирање со утврдени ризични сценарија со што се утврдува влијанието на остварување на одредени претпоставки врз финансискиот резултат на Фондот. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот којшто може да се прифати и којшто редовно се следи.

17.3.1. Каматен ризик

Каматниот ризик е поврзан со инструментите во кои се инвестирани средства на Фондот, а кои се со променливи или прилагодливи каматни стапки. Каматниот ризик се следи преку следење на времетраењето, општите трендови на промените на каматните стапки и активности насочени кон управување со каматниот ризик во согласност со можностите и условите на пазарот. Сите должнички хартии од вредност во кои се инвестирани средствата на Фондот се со фиксни каматни стапки.

Обелоденување поврзано со ризикот од промена на каматните стапки

На 31.12.2019	Рочност на промената на каматните стапки на средствата и обврските во илјади денари						Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Некаматносни	Фиксни каматни стапки	
Средства							
1) Пари и депозити кај банки	64.217	-	-	-	-	-	64.217
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	10.050.315	6.479	10.056.794
3) Финансиски инструменти расположливи за продавање	-	-	-	-	-	7.711.485	7.711.485
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	191.336	151.700	126.000	-	-	17.190.517	17.659.553
5) Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	-	31.587	-	31.587
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	255.553	151.700	126.000	-	10.081.902	24.908.481	35.523.636
Обврски							
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	-	-	-	-	11.326	-	11.326
9) Вкупно обврски (7+8)	-	-	-	-	11.326	-	11.326
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските (6-9)	255.553	151.700	126.000	-	10.070.576	24.908.481	35.512.310

17. Управување со ризиците (продолжение)**17.3. Пазарен ризик (продолжение)****17.3.1. Каматен ризик (продолжение)****Обелоденување поврзано со ризикот од промена на каматните стапки**

На 31.12.2018	Рочност на промената на каматните стапки на средствата и обврските во илјади денари						Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Некаматносни	Фиксни каматни стапки	
Средства							
1) Пари и депозити кај банки	565.097	-	-	-	-	-	565.097
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	9.179.478	574.	9.180.052
3) Финансиски инструменти расположливи за продавање	-	-	-	-	-	7.544.699	7.544.699
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	165.862	830.691	309.000	-	-	11.599.863	12.905.416
5) Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	-	23.391	-	23.391
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	730.959	830.691	309.000	-	9.202.869	19.145.137	30.218.655
Обврски							-
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	-	-	-	-	12.691	-	12.691
9) Вкупно обврски (7+8)	-	-	-	-	12.691	-	12.691
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските (6-9)	730.959	830.691	309.000	-	9.190.178	19.145.137	30.205.964

17. Управување со ризиците (продолжение)**17.3. Пазарен ризик (продолжение)****17.3.1. Каматен ризик (продолжение)**

Обелоденување на ефективните каматни стапки за главните валути на средствата и обврските на пензискиот фонд

2019	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП
	%	%	%	%	%
Средства	%	%	%	%	%
Пари и депозити кај банки	0,17	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	8,76	-	-	-
Финансиски инструменти расположливи за продавање	3,09	3,61	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	2,99	4,16	-	-	-
Обврски	%	%	%	%	%
Обврски по основ на заеми и кредити					
2018	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП
	%	%	%	%	%
Средства	%	%	%	%	%
Пари и депозити кај банки	0,30	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	4,09	-	-	-
Финансиски инструменти расположливи за продавање	2,50	3,74	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	3,13	4,14	-	0,01	-
Обврски	%	%	%	%	%
Обврски по основ на заеми и кредити					

17.3.2. Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од промена на вредноста на финансиските инструменти заради промена на девизните курсеви. Валутниот ризик се контролира преку постигнување и одржување на проценета оптимална валутна диверзификација на вложувањата деноминирани во странска валута. Фондот има обврски деноминирани во друга валута, по основ на вложувања во финансиски инструменти, брокерски провизии и данок на дивиденди.

17. Управување со ризиците (продолжение)**17.3. Пазарен ризик (продолжение)****17.3.2. Валутен ризик (продолжение)****Обелоденувања поврзани со ризикот на девизните курсеви**

На 31.12.2019	Валутна структура на средствата и обврските во илјади денари					
	МКД	ЕУР	УСД	ГБП	Други	Вкупно
Средства						
1) Пари и депозити кај банки	3.152	-	61.065	-	-	64.217
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	1.521.034	2.221.973	5.997.635	-	316.152	10.056.794
3) Финансиски инструменти расположливи за продавање	1.712.770	5.998.715	-	-	-	7.711.485
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	8.245.306	9.414.247	-	-	-	17.659.553
5) Останати средства на пензискиот фонд	31.587	-	-	-	-	31.587
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	11.513.849	17.594.935	6.058.700	-	316.152	35.483.636
Обврски	11.326	-	-	-	-	11.326
Нето отворена валутна позиција	11.502.523	17.594.935	6.058.700	-	316.152	35.472.310

На 31.12.2018	Валутна структура на средствата и обврските во лијади денари					
	МКД	ЕУР	УСД	ГБП	Други	Вкупно
Средства						
1) Пари и депозити кај банки	545.736	-	19.361	-	-	565.097
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	1.462.347	2.209.333	5.209.201	-	299.171	9.180.052
3) Финансиски инструменти расположливи за продавање	152.671	7.392.028	-	-	-	7.544.699
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	5.249.779	7.655.637	-	-	-	12.905.416
5) Останати средства на пензискиот фонд	20.567	-	2.824	-	-	23.391
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	7.431.100	17.256.998	5.231.386	-	299.171	30.218.655
Обврски	11.844	-	847	-	-	12.691
Нето отворена валутна позиција	7.419.256	17.256.998	5.230.539	-	299.171	30.205.964

17.3.3. Цени на хартиите од вредност

Фондот е изложен на промена на цените на хартиите од вредност класифицирани во портфолио за тргување и расположливи за продажба поради нивното дневно превреднување по објективна вредност. За управување со ризикот од промена на цената на хартиите од вредност се управува со секторската, географската и валутната диверзифицираност на портфолиото, со цел постигнување на оптимална диверзификација од аспект на оптимизирање на нивото на превземен ризик на ниво на вкупно портфолио, почитувајќи ги законски пропишаните лимити за инвестирање на средствата и оправданоста на активностите во поглед на трошоците.

17.4. Оперативни ризици

Друштвото има висока контрола на оперативните ризици и истите ги управува согласно со усвоените интерни акти: Политика за управување со ризици во работењето, Методологија за управување со оперативни ризици, План за континуитет во работењето во деловниот процес и План за континуитет во работењето на ИТ. На редовна основа се спроведува ажурирање на интерните акти.

Друштвото, на периодична основа, врши идентификација на потенцијални оперативни ризици со кои може да се соочи при извршувањето на својата активност, како на ризиците од интерна така и од екстерна природа. Управувањето со оперативни ризици се спроведува со помош на оценка на значајноста на идентификуваните и ризици и предложување на мерки за совладување на значајните оперативни ризици. Тековно се врши следење и информирање за статусот на спроведување на предложените мерки за совладување на ризиците.

17.5. Ризик на земја

Ризикот на земја претставува веројатност од промена на одредени внатрешни, надворешни и економски политики кои можат да предизвикаат негативни последици врз сегашната и идната политичка и макроекономска состојба на земјата.

Вкупниот ризик на државата се состои од политички ризик, кредитен ризик, девизен ризик и трансфер ризик. Ризични настани кои можат да се случат и кои можат да го зголемат вкупниот ризик на земјата се следните: пад на бруто домашниот производ на земјата, рецесивна состојба на економијата, преголема задолженост на државата, воена состојба, природни катастрофи и сл.

Негативните последици по инвестициите во одредена земја од настанување на одреден ризичен настан можат да се рефлектираат преку пад на вредноста на инвестициите, депресијација на одредена валута, неможност за наплата на побарувања од одредена земја и др.

17.6. Ризик од неисполнување на спротивната страна

Ризикот од неисполнување на спротивната страна постои ако во правниот, односно деловниот однос со договорната страна доаѓа до разлики помеѓу фактичките и договорно и законски определените правила и начини на исполнување на обврските.

17.7. Ризик од работењето на чуварот на имот и ризик од порамнување

Ризикот на порамнување подразбира ризик на потенцијални загуби кои можат да се случат заради неисполнување на договорената обврска за пренос на сопственоста на хартиите од вредност или преносот на паричните средства во сопственост на пензиските фондови во утврдените рокови.

Ризикот кај банката чувар на имот претставува ризик од неисполнување на договорните обврски, односно неадекватно дејствување на банката чувар на имот

17.8. Ризик од промена на законската регулатива

Овој ризик се манифестира како веројатност да се случи промена во законската регулатива која би имала неповолно влијание на активностите и приносот на фондот. Овој ризик е системски и вон можностите за контрола и управување од страна на Друштвото.

18. Отстапување од пропишани критериуми

На 31.12.2019 кај задолжителниот фонд има отстапувања од пропишани критериуми за инвестирање кај два инструмента и тоа кај акциите издадени од страна на Земјоделски комбинат Пелагонија АД Битола, заради пониска пазарна капитализација од пропишаниот минимум од 6.000.000 ЕУР и кај акциите издадени од страна на Starbucks Corporation, заради понизок кредитен рејтинг од пропишаниот ("А -" или повисок рејтинг според Fitch или Standard & Poors или "А3" или повисок рејтинг според Moody's").

По нарушувањето на критериумите за инвестирање кај овие инструменти, запрени се инвестициските активности во истите и навремено е доставено известување до Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Извештајниот датум е во рамки на временски период дозволен за усогласување на инвестициони активности. Овој период е предвиден со цел усогласувањето да биде под услови (пред се цена) кои се во најдобар интерес на членството, односно да се избегне несоодветна ад хос реакција. На месечно ниво до Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување се доставува Информација за инструменти со нарушени критериуми.

По истекот на извештајниот датум дојде до раст на пазарната капитализација на Земјоделски комбинат Пелагонија АД Битола над минимално пропишаното ниво со што се постигна усогласеност со критериумите за инвестирање.

19. Настани по датумот на Билансот

Измена на Закон за Данокот на личен доход

Во Сл. Весник на Р. Северна Македонија бр. 275/2019 од 27.12.2019, со примена од 01.01.2020 година објавена е Измена на Законот за данок на личен доход.

Со измените, се става во мирување прогресивниот данок во следните 3 години, така што од 01.01.2020 до крајот на 2022 година, доходот ќе се оданочува со единствена стапка од 10% и со тоа престанува да важи стапката од 18% на доход над 90.001 денари, со што целокупниот доход од работа се оданочува со стапка од 10%. Исплатите на пензии од задолжителен пензиски фонд имаат третман на доход од работа.

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРУКТУРАТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ НА САВА ПЕНЗИСКИ ФОНД

на ден 31.12.2019

(1) Акции

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6	7	8
Обични акции							
МКАЛКА101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	45.030	8.201	369.274.819	11.900	535.862.854	3,15%	1,51%
МКФЕРS101018 - ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	561	67.900	38.091.900	74.000	41.514.000	3,12%	0,12%
МКGRNT101015 - ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	214.068	802	171.591.658	1.126	241.102.648	6,97%	0,68%
МКМТСК101019 - МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	458.044	291	133.157.971	320	146.574.080	0,48%	0,41%
МКМТУР101018 - МАКЕДОНИЈАТУРИСТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	39.222	5.000	196.110.000	5.630	220.828.489	8,68%	0,62%
МКРРIV101019 - ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	2.348	45.473	106.770.520	41.000	96.268.000	5,87%	0,27%
МКРЕPL101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.849	70.040	129.503.960	76.727	141.868.722	7,11%	0,40%
МКТЕТЕ101016 - ТЕТЕКС АД ТЕТОВО - ОБИЧНИ АКЦИИ	10.697	2.295	24.549.294	2.300	24.603.100	2,58%	0,07%
МКVITA101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.843	9.431	17.381.333	13.066	24.080.638	2,39%	0,07%
МКVVTK101013 - ВВ ТИКВЕШ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	6.310	4.851	30.612.080	5.720	36.093.200	2,34%	0,10%
МКЗРКО101012 - ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА - ОБИЧНИ АКЦИИ	3.370	2.350	7.919.500	1.470	4.953.900	1,66%	0,01%
Приоритетни акции							
Акции во затворени инвестициони фондови							
Вкупно вложувања во акции издадени во Република Северна Македонија			1.224.963.035		1.513.749.631		4,26%
Обични акции							
BE0974293251 - ANHEUSER-BUSCH INBEV SA/NV - ОБИЧНИ АКЦИИ	17.780	3.548	63.088.089	4.471	79.487.588	0,00%	0,22%
CH0012005267 - NOVARTIS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	31.341	4.615	144.626.344	5.198	162.904.239	0,00%	0,46%
CH0038863350 - NESTLE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	25.859	4.371	113.029.202	5.926	153.247.764	0,00%	0,43%
DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	31.950	4.214	134.623.377	4.497	143.680.964	0,01%	0,40%
DE0006048408 - HENKEL AG & CO. KGAA ST - ОБИЧНИ АКЦИИ	7.700	5.273	40.603.611	5.165	39.768.886	0,00%	0,11%
DE0007164600 - SAP SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	21.500	5.346	114.933.848	7.398	159.055.869	0,00%	0,45%
DE0007236101 - SIEMENS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	20.988	5.988	125.684.185	7.166	150.390.182	0,00%	0,42%
DE0008404005 - ALLIANZ SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	8.991	10.770	96.835.177	13.428	120.735.239	0,00%	0,34%
DE000BASF111 - BASF SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	26.870	3.714	99.803.187	4.141	111.270.152	0,00%	0,31%
FR0000120578 - SANOFI - ОБИЧНИ АКЦИИ	25.656	4.655	119.418.502	5.510	141.373.269	0,00%	0,40%

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6	7	8
FR0000120628 - AXA SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	70.008	1.160	81.186.367	1.544	108.085.590	0,00%	0,30%
FR0000121014 - LVMH MOET HENNESSY LOUIS VUITTON SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	6.299	15.878	100.015.579	25.467	160.418.746	0,00%	0,45%
FR0000131104 - BNP PARIBAS SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	56.310	2.435	137.107.461	3.248	182.910.886	0,00%	0,51%
GB00B03MLX29 - ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS - ОБИЧНИ АКЦИИ	79.976	1.580	126.388.795	1.609	128.663.047	0,00%	0,36%
NL0000235190 - AIRBUS SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	17.800	5.163	91.903.540	8.023	142.803.011	0,00%	0,40%
US02079K3059 - ALPHABET INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	2.210	58.397	129.056.869	73.602	162.660.180	0,00%	0,46%
US0231351067 - AMAZON.COM INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.660	83.689	138.923.502	101.542	168.559.943	0,00%	0,47%
US0378331005 - APPLE INC. - ОБИЧНИ АКЦИИ	10.912	8.469	92.412.152	16.137	176.082.536	0,00%	0,50%
US0605051046 - BANK OF AMERICA CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	79.841	1.323	105.620.826	1.935	154.524.463	0,00%	0,44%
US09062X1037 - BIOGEN INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	8.425	15.281	128.745.442	16.306	137.376.766	0,00%	0,39%
US09857L1089 - BOOKING HOLDINGS INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	970	95.359	92.498.453	112.856	109.470.475	0,00%	0,31%
US1667641005 - CHEVRON CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	17.700	5.925	104.873.662	6.622	117.213.673	0,00%	0,33%
US4385161066 - HONEYWELL INTERNATIONAL INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	16.048	7.093	113.834.098	9.726	156.090.368	0,00%	0,44%
US46625H1005 - JP MORGAN CHASE & CO. - ОБИЧНИ АКЦИИ	16.664	5.241	87.337.539	7.660	127.650.921	0,00%	0,36%
US5184391044 - THE ESTEE LAUDER COMPANIES INC. - ОБИЧНИ АКЦИИ	13.700	6.985	95.693.128	11.350	155.491.503	0,01%	0,44%
US5949181045 - MICROSOFT CORP. - ОБИЧНИ АКЦИИ	20.920	5.453	114.080.134	8.666	181.290.604	0,00%	0,51%
US6934751057 - PNC FINANCIAL SERVICES GROUP INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	14.620	6.277	91.766.025	8.772	128.245.994	0,00%	0,36%
US8552441094 - STARBUCKS CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	26.880	3.458	92.939.005	4.831	129.867.017	0,00%	0,37%
US9113121068 - UNITED PARCEL SERVICE INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	20.000	5.236	104.725.178	6.433	128.653.154	0,00%	0,36%
US92343V1044 - VERIZON COMMUNICATIONS INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	32.800	3.018	99.002.822	3.374	110.668.529	0,00%	0,31%
US9497461015 - WELLS FARGO & CO - ОБИЧНИ АКЦИИ	38.125	2.474	94.320.308	2.956	112.713.011	0,00%	0,32%
Приоритетни акции							
US02079K1079 - ALPHABET INC - ПРИОРИТЕТНИ АКЦИИ	1.163	55.601	64.663.445	73.472	85.447.536	0,00%	0,24%
Акции во затворени инвестициони фондови							
Вкупно вложувања во акции издадени во странство			3.339.739.851		4.326.802.109		12,18%
Вкупно вложувања во акции			4.564.702.887		5.840.551.740		16,44%

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРУКТУРАТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ НА САВА ПЕНЗИСКИ ФОНД

на ден 31.12.2019

(2) Обврзници

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на					
MKMINF20GS22 - DO2019/04-0234 28.2.2034 0:0:0 - MKD	286.680.000	292.256.728	297.065.670	22,05%	0,84%
MKMINF20GS71 - DO2019/09-0534 16.5.2034 0:0:0 - MKD	1.000.000.000	1.000.011.500	1.019.954.672	61,37%	2,87%
MKMINF20GT05 - DO2019/12-0934 19.9.2034 0:0:0 - MKD	1.655.430.000	1.655.696.225	1.669.764.173	44,74%	4,70%
MKMINF20GT39 - DO2019/15-1134 7.11.2034 0:0:0 - MKD	1.138.330.000	1.139.480.389	1.143.346.244	40,65%	3,22%
MKMINF200D92 - RMDEN09 31.5.2020 0:0:0 - EUR	435.295	25.502.025	26.764.208	14,51%	0,08%
MKMINF200DA8 - RMDEN10 31.5.2021 0:0:0 - EUR	410	23.989	25.320	0,02%	0,00%
MKMINF200DB6 - RMDEN11 31.5.2022 0:0:0 - EUR	1.207	70.901	74.377	0,04%	0,00%
MKMINF200DC4 - RMDEN12 31.5.2023 0:0:0 - EUR	393.599	23.137.366	24.379.598	7,57%	0,07%
MKMINF200DD2 - RMDEN13 31.5.2024 0:0:0 - EUR	899.607	53.112.852	55.406.564	17,99%	0,16%
MKMINF200DE0 - RMDEN14 31.5.2025 0:0:0 - EUR	1.214.074	71.857.547	74.774.521	21,30%	0,21%
MKMINF200DF7 - RMDEN15 31.5.2026 0:0:0 - EUR	2.371.975	139.151.670	146.818.542	28,24%	0,41%
MKMINF200DG5 - RMDEN16 31.5.2027 0:0:0 - EUR	250.731	14.841.624	15.365.392	3,92%	0,04%
MKMINF20G994 - DO2014/17-0724DK 24.7.2024 0:0:0 - EUR	3.493.685	209.708.859	220.248.052	83,66%	0,62%
MKMINF20GA06 - DO2014/18-0824DK 21.8.2024 0:0:0 - EUR	1.219.685	72.813.329	76.512.626	12,51%	0,22%
MKMINF20GA14 - DO2014/19-0924DK 4.9.2024 0:0:0 - EUR	813.169	48.306.790	50.795.759	79,37%	0,14%
MKMINF20GC79 - DO2015/05-0230DK 12.2.2030 0:0:0 - EUR	2.113.649	129.372.238	134.555.893	44,29%	0,38%
MKMINF20GD03 - DO2015/08-0230DK 26.2.2030 0:0:0 - EUR	813.011	49.688.681	51.678.234	58,82%	0,15%
MKMINF20GD29 - DO2015/10-0330DK 12.3.2030 0:0:0 - EUR	4.215.947	257.238.328	267.557.749	31,74%	0,75%
MKMINF20GD52 - DO2015/13-0330DK 26.3.2030 0:0:0 - EUR	972.578	59.253.363	61.633.572	18,78%	0,17%
MKMINF20GD78 - DO2015/15-0430DK 16.4.2030 0:0:0 - EUR	2.759.037	167.697.169	174.449.921	61,92%	0,49%
MKMINF20GD94 - DO2015/17-0530DK 7.5.2030 0:0:0 - EUR	1.462.088	88.666.024	92.243.942	35,94%	0,26%
MKMINF20GE69 - DO2015/24-0725DK 9.7.2025 0:0:0 - EUR	3.079.626	185.926.783	192.516.433	97,94%	0,54%
MKMINF20GE77 - DO2015/25-0730DK 9.7.2030 0:0:0 - EUR	3.079.626	185.431.975	192.969.638	30,22%	0,54%
MKMINF20GE93 - DO2015/27-0725DK 23.7.2025 0:0:0 - EUR	2.269.287	136.824.014	141.678.438	93,33%	0,40%

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
MKMINF20GF27 - DO2015/30-0825DK 6.8.2025 0:0:0 - EUR	1.137.601	68.498.938	70.932.488	82,35%	0,20%
MKMINF20GF76 - DO2015/35-0825DK 27.8.2025 0:0:0 - EUR	1.951.457	117.263.574	121.437.879	87,62%	0,34%
MKMINF20GG34 - DO2015/41-1030DK 29.10.2030 0:0:0 - EUR	4.378.319	260.338.061	271.056.295	69,30%	0,76%
MKMINF20GH09 - DO2016/02-0131DK 14.1.2031 0:0:0 - EUR	1.623.703	99.718.870	103.692.497	51,81%	0,29%
MKMINF20GH17 - DO2016/03-0131DK 22.1.2031 0:0:0 - EUR	2.431.374	149.155.138	155.553.906	40,49%	0,44%
MKMINF20GH74 - DO2016/07-0231DK 11.2.2031 0:0:0 - EUR	1.134.606	69.432.734	72.424.941	76,42%	0,20%
MKMINF20GH82 - DO2016/08-0331DK 17.3.2031 0:0:0 - EUR	1.945.077	118.543.133	123.662.581	93,53%	0,35%
MKMINF20GI08 - DO2016/10-0331DK 31.3.2031 0:0:0 - EUR	2.431.382	147.921.092	154.326.118	92,88%	0,43%
MKMINF20GI24 - DO2016/12-0431DK 14.4.2031 0:0:0 - EUR	1.378.565	83.734.591	87.363.033	68,55%	0,25%
MKMINF20GI32 - DO2016/13-0631DK 9.6.2031 0:0:0 - EUR	1.296.737	78.235.819	81.648.865	41,88%	0,23%
MKMINF20GI81 - DO2016/18-0826DK 18.8.2026 0:0:0 - EUR	2.276.712	136.741.007	141.892.732	90,52%	0,40%
MKMINF20GI99 - DO2016/19-0831DK 18.8.2031 0:0:0 - EUR	2.276.712	136.205.825	142.198.126	90,91%	0,40%
MKMINF20GJ15 - DO2016/21-0931DK 22.9.2031 0:0:0 - EUR	2.276.230	135.585.751	141.577.573	46,90%	0,40%
MKMINF20GJ23 - DO2016/22-0931DK 29.9.2031 0:0:0 - EUR	5.691.640	338.723.390	353.709.605	74,39%	1,00%
MKMINF20GJ64 - DO2016/26-1131DK 3.11.2031 0:0:0 - EUR	4.385.032	259.867.599	271.414.873	50,68%	0,76%
MKMINF20GJ80 - DO2016/28-1231DK 1.12.2031 0:0:0 - EUR	4.366.085	257.866.289	269.371.372	57,73%	0,76%
MKMINF20GJ98 - DO2016/29-1231DK 22.12.2031 0:0:0 - EUR	11.655.480	686.651.162	717.344.210	82,37%	2,02%
MKMINF20GK04 - DO2017/02-0132DK 12.1.2032 0:0:0 - EUR	7.074.710	438.061.627	455.600.470	62,15%	1,28%
MKMINF20GK46 - DO2017/05-0132DK 26.1.2032 0:0:0 - EUR	3.246.885	199.117.446	206.670.028	34,74%	0,58%
MKMINF20GK53 - DO2017/06-0232DK 16.2.2032 0:0:0 - EUR	7.147.360	437.309.646	453.955.960	62,84%	1,28%
MKMINF20GK79 - DO2017/08-0332DK 9.3.2032 0:0:0 - EUR	2.439.223	148.924.819	154.596.186	25,48%	0,44%
MKMINF20GK95 - DO2017/10-0332DK 23.3.2032 0:0:0 - EUR	2.434.168	148.396.087	154.055.475	32,86%	0,43%

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
MKMINF20GL11 - DO2017/12-0432DK 6.4.2032 0:0:0 - EUR	3.079.611	187.463.251	194.623.789	83,70%	0,55%
MKMINF20GL37 - DO2017/14-0532DK 4.5.2032 0:0:0 - EUR	1.444.432	87.671.061	91.029.222	48,11%	0,26%
MKMINF20GL52 - DO2017/16-0632DK 8.6.2032 0:0:0 - EUR	1.989.788	120.320.654	124.946.992	40,92%	0,35%
MKMINF20GL60 - DO2017/17-0632DK 22.6.2032 0:0:0 - EUR	2.204.717	133.118.081	138.244.424	39,42%	0,39%
MKMINF20GL78 - DO2017/18-0632DK 29.6.2032 0:0:0 - EUR	2.302.305	138.899.692	144.260.007	15,78%	0,41%
MKMINF20GL86 - DO2017/19-0732DK 6.7.2032 0:0:0 - EUR	2.431.398	146.586.421	152.239.469	32,63%	0,43%
MKMINF20GL94 - DO2017/20-0732DK 20.7.2032 0:0:0 - EUR	1.624.716	97.810.400	101.587.986	86,21%	0,29%
MKMINF20GM02 - DO2017/21-0822DK 10.8.2022 0:0:0 - EUR	6.504.594	393.889.927	403.819.395	98,77%	1,14%
MKMINF20GM10 - DO2017/22-0832DK 10.8.2032 0:0:0 - EUR	13.009.188	781.357.872	811.607.791	81,41%	2,28%
MKMINF20GM28 - DO2017/23-0822DK 17.8.2022 0:0:0 - EUR	1.300.910	78.746.128	80.730.131	100,00%	0,23%
MKMINF20GM36 - DO2017/24-0832DK 17.8.2032 0:0:0 - EUR	6.504.552	390.392.325	405.516.365	45,43%	1,14%
MKMINF20GM77 - DO2017/27-0932DK 21.9.2032 0:0:0 - EUR	2.919.448	174.577.470	181.364.820	14,33%	0,51%
MKMINF20GN01 - DO2017/30-1032DK 5.10.2032 0:0:0 - EUR	6.506.710	388.495.428	403.626.538	35,67%	1,14%
MKMINF20GN27 - DO2017/32-1032DK 19.10.2032 0:0:0 - EUR	3.252.725	193.927.612	201.491.091	43,46%	0,57%
MKMINF20GN50 - DO2017/35-1132DK 2.11.2032 0:0:0 - EUR	3.578.458	213.028.726	221.351.046	41,46%	0,62%
MKMINF20GN68 - DO2017/36-1132DK 23.11.2032 0:0:0 - EUR	9.269.800	550.594.092	572.153.490	70,93%	1,61%
MKMINF20GN76 - DO2017/37-1132DK 30.11.2032 0:0:0 - EUR	350.266	20.793.652	21.608.554	17,25%	0,06%
MKMINF20GN84 - DO2017/38-1232DK 7.12.2032 0:0:0 - EUR	972.495	57.685.657	59.948.035	19,74%	0,17%
MKMINF20GO26 - DO2018/03-0133DK 11.1.2033 0:0:0 - EUR	7.984.714	490.445.424	509.011.887	24,37%	1,43%
MKMINF20GP09 - DO2018/11-0448DK 26.4.2048 0:0:0 - EUR	7.210.273	436.453.229	457.869.550	36,95%	1,29%
MKMINF20GP25 - DO2018/13-0633DK 21.6.2033 0:0:0 - EUR	1.626.141	98.585.052	101.566.361	17,24%	0,29%
MKMINF20GP41 - DO2018/15-0748DK 19.7.2048 0:0:0 - EUR	8.827.825	529.050.480	553.916.453	45,23%	1,56%
MKMINF20GP66 - DO2018/17-0833DK 9.8.2033 0:0:0 - EUR	5.408.131	326.507.002	336.422.867	95,01%	0,95%
MKMINF20GR23 - DO2018/23-1048DK 18.10.2048 0:0:0 - EUR	7.856.784	465.752.506	487.401.341	40,25%	1,37%

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
MKMINF20GR49 - DO2018/25-1133DK 1.11.2033 0:0:0 - EUR	982.031	58.933.735	60.674.447	15,10%	0,17%
MKMINF20GS06 - DO2019/02-0149DK 31.1.2049 0:0:0 - EUR	8.931.714	549.591.500	570.737.218	61,06%	1,61%
MKMINF20GS48 - DO2019/06-0449DK 18.4.2049 0:0:0 - EUR	9.516.383	585.221.501	602.723.357	65,02%	1,70%
MKMINF20GS89 - DO2019/10-0749DK 18.7.2049 0:0:0 - EUR	5.802.183	356.771.499	363.653.558	39,64%	1,02%
MKMINF20GS97 - DO2019/11-0834DK 8.8.2034 0:0:0 - EUR	2.013.361	123.821.500	125.047.527	41,27%	0,35%
MKMINF20GT21 - DO2019/14-1049DK 31.10.2049 0:0:0 - EUR	3.696.994	227.351.500	228.853.825	25,26%	0,64%
Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија					
Обврзници издадени или гарантирани од банки					
MKBLBA200011 - UNIPO 22.1.2024 0:0:0 - EUR	100.000	6.264.282	6.478.687	2,00%	0,02%
Обврзници издадени од акционерски друштва, освен банки					
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во Република Северна Македонија		18.932.470.628	19.549.570.974		55,03%
Обврзници и други хартии од вредност издадени од					
Обврзници и други хартии од вредност - издадени од					
Обврзници и други должнички хартии од вредност -					
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во странство		0	0		0,00%
Вкупно инвестиции во обврзници		18.932.470.628	19.549.570.974		55,03%

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРУКТУРАТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ НА САВА ПЕНЗИСКИ ФОНД

на ден 31.12.2019

(3) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија					
Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија					
Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од банки					
Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки					
Комерцијални записи издадени од акционерски друштва, освен банки					
Удели во отворени инвестициони фондови					
РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБ ПУБЛИКУМ ПАРИЧЕН - УДЕЛИ ВО	613	78.241	78.352	0,00%	0,00%
РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - ГЕНЕРАЛИ КЕШ ДЕПОЗИТ - УДЕЛИ ВО	58.723	7.110.318	7.113.093	0,52%	0,02%
РОИФ1618112014ВФКЕДЕ6983120 - ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ - О.Ф. - Удели во	843	93.189	93.241	0,01%	0,00%
Други ненаведени хартии од вредност					
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови во Република Северна Македонија		7.281.747	7.284.686		0,02%
Удели во отворени инвестициони фондови					
DE0002635307 - ISHARES STOXX EUROPE 600 UCITS ETF (DE) - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	120.500	251.554.486	305.955.266	0,09%	0,86%
DE0005933931 - ISHARES CORE DAX UCITS ETF (DE) - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	34.513	193.263.644	240.895.401	0,06%	0,68%
US33733E2037 - FIRST TRUST NYSE ARCA BIOTECHNOLOGY INDEX FUND - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	58.460	408.916.871	477.760.357	0,48%	1,34%
US4642865095 - ISHARES MSCI CANADA ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	95.620	123.003.775	157.056.739	0,10%	0,44%
US4642865251 - ISHARES EDGE MSCI MIN VOL GLOBAL ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	40.100	174.946.025	211.167.843	0,07%	0,59%
US4642867158 - ISHARES MSCI TURKEY ETF REGISTERED SHARES - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	52.000	76.201.996	77.409.502	0,38%	0,22%
US4642867562 - ISHARES MSCI SWEDEN ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	49.009	74.305.921	88.604.068	0,71%	0,25%

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
US4642872422 - ISHARES IBOXX INVESTMENT GRADE CORPORATE BOND ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	37.000	242.531.126	260.170.396	0,01%	0,73%
US4642872919 - ISHARES GLOBAL TECH ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	42.125	330.146.228	487.251.635	0,27%	1,37%
US4642877967 - ISHARES U.S. ENERGY ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	80.100	137.346.242	141.380.650	0,42%	0,40%
US46429B6065 - ISHARES MSCI POLAND ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	49.500	60.547.939	57.340.005	0,36%	0,16%
US46434G8226 - ISHARES MSCI JAPAN ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	168.300	463.759.808	547.874.502	0,07%	1,54%
US46435G3341 - ISHARES MSCI UNITED KINGDOM ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	45.000	81.106.208	84.323.537	0,06%	0,24%
US78463X8487 - SPDR MSCI ACWI EX-US (ETF) - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	170.274	199.534.797	241.126.354	0,24%	0,68%
US81369Y8527 - COMM SERV SELECT SECTOR SPDR - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	70.000	184.464.604	206.294.552	0,06%	0,58%
US92189F1066 - VANECK VECTORS GOLD MINERS ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	102.000	115.494.058	164.116.848	0,02%	0,46%
US9229083632 - VANGUARD S&P 500 ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	27.915	362.876.564	453.751.135	0,01%	1,28%
Трезорски записи издадени од странски влади					
Благајнички записи издадени од странски централни банки					
Комерцијални записи издадени од странски компании и банки					
Други ненаведени хартии од вредност					
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови издадени во странство		3.480.000.291	4.202.478.791		11,83%
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови		3.487.282.039	4.209.763.477		11,85%

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРУКТУРАТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ НА САВА ПЕНЗИСКИ ФОНД

на ден 31.12.2019

(4) Пласмани и депозити

ОПИС	Трошок за набавка (во денари)	Вкупна вредност на денот на извештајот	% од вредноста на пензискиот
1	2	3	4
Краткорочни депозити	31.700.000	31.710.305	0,09%
Долгорочни депозити	5.751.200.000	5.796.234.977	16,32%
Останати пласмани			
Вкупно пласмани и депозити	5.782.900.000	5.827.945.282	16,41%

Образец бр. 7

**СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ НА САВА ПЕНЗИСКИ ФОНД ПО ВИДОВИ НА ФИНАНСИСКИ
СРЕДСТВА**

на ден 31.12.2019

ОПИС	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Акции	5.840.551.740	16,44%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	19.549.570.972	55,03%
Краткорочни хартии од вредност	0	0,00%
Акции и удели во инвестициони фондови	4.209.763.477	11,85%
Парични средства	64.217.394	0,18%
Пласмани и депозити	5.827.945.282	16,41%
Останати средства	31.586.847	0,09%
Вкупно средства	35.523.635.711	100,00%

ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ НА САВА ПЕНЗИСКИ ФОНД

за периодот од 01.01.2019 до 31.12.2019

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствена вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
1	2	3	4	5	6 (5-4)
	Обични акции издадени во Република Северна Македонија	14.893	92.615.699	91.771.238	-844.461
05.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	44	222.218	250.800	28.582
06.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	250	1.262.600	1.425.250	162.650
06.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	38	191.915	216.638	24.723
06.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	128	646.451	729.600	83.149
13.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	300	1.515.120	1.710.000	194.880
14.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	280	1.414.112	1.596.000	181.888
14.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	250	1.262.600	1.425.000	162.400
19.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	400	2.020.160	2.280.000	259.840
19.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	450	2.272.680	2.565.000	292.320
19.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	200	1.010.080	1.140.000	129.920
20.03.2019	MKKMBS101019 - KMB	230	1.161.592	1.311.000	149.408
11.04.2019	MKKMBS101019 - KMB	40	202.016	226.040	24.024
11.04.2019	MKKMBS101019 - KMB	200	1.010.080	1.130.000	119.920
11.04.2019	MKKMBS101019 - KMB	210	1.060.584	1.186.500	125.916
23.05.2019	MKKMBS101019 - KMB	100	505.040	547.500	42.460
11.09.2019	MKKMBS101019 - KMB	153	772.711	839.970	67.259
28.10.2019	MKONBA101012 - ONB	11.620	76.085.740	73.191.940	-2.893.800
	Обични акции издадени од странски компании и банки	122.716	539.341.420	624.651.160	85.309.740

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководстве на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
1	2	3	4	5	6 (5-4)
22.02.2019	CH0012005267 - NOVN	4.000	18.412.895	19.499.730	1.086.835
22.02.2019	CH0038863350 - NESN	4.000	17.483.925	19.716.154	2.232.229
20.06.2019	CH0038863350 - NESN	4.000	17.483.925	22.481.832	4.997.908
23.05.2019	CH0432492467 - ALC SE	1.000	3.174.551	3.217.686	43.135
27.05.2019	CH0432492467 - ALC SE	4.768	15.136.261	15.226.905	90.645
10.05.2019	DE0007164600 - SAP	2.300	12.295.249	15.712.693	3.417.444
01.02.2019	DE0008404005 - ALV	1.750	18.847.910	19.964.362	1.116.452
01.03.2019	DE0008404005 - ALV	800	8.616.187	9.715.926	1.099.738
12.03.2019	DE0008404005 - ALV	800	8.616.187	9.672.776	1.056.589
01.02.2019	FR0000120628 - CS	16.000	18.554.763	20.015.726	1.460.962
01.03.2019	FR0000120628 - CS	7.300	8.465.611	10.115.970	1.650.359
12.03.2019	FR0000120628 - CS	7.300	8.465.611	9.928.089	1.462.478
01.03.2019	FR0000121014 - MC	1.050	16.671.909	19.758.766	3.086.857
12.03.2019	FR0000121014 - MC	1.050	16.671.909	19.785.872	3.113.962
19.03.2019	NL0000235190 - AIR	1.800	9.293.616	13.159.790	3.866.174
01.03.2019	US0231351067 - AMZN	110	8.870.270	9.831.392	961.122
12.03.2019	US0231351067 - AMZN	110	8.870.270	10.094.833	1.224.563
20.05.2019	US0231351067 - AMZN	200	16.127.763	20.315.603	4.187.839
14.03.2019	US0311621009 - AMGN	9.550	99.812.582	97.160.777	-2.651.805
21.08.2019	US0378331005 - AAPL	1.800	15.243.940	21.282.994	6.039.054
06.12.2019	US0378331005 - AAPL	2.000	16.937.711	29.850.079	12.912.368
01.02.2019	US0605051046 - BAC	12.700	16.800.698	19.390.873	2.590.176

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководстве на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
1	2	3	4	5	6 (5-4)
10.01.2019	US3665051054 - GTX UN	1.754	1.162.058	1.232.577	70.520
19.03.2019	US4385161066 - HON	1.500	10.640.027	12.809.600	2.169.574
01.02.2019	US46625H1005 - JPM	3.550	18.605.873	19.895.315	1.289.442
22.02.2019	US5184391044 - EL	3.000	20.954.700	25.513.034	4.558.334
21.08.2019	US5184391044 - EL	2.500	17.462.250	28.079.647	10.617.397
20.06.2019	US5949181045 - MSFT	2.700	14.723.535	20.320.865	5.597.330
01.02.2019	US6934751057 - PNC	3.000	18.830.238	19.794.223	963.985
10.01.2019	US76118Y1047 - REZI UN	2.924	3.226.057	3.415.115	189.057
01.03.2019	US8552441094 - SBUX	5.000	17.287.761	19.087.346	1.799.585
12.03.2019	US8552441094 - SBUX	5.000	17.287.761	19.170.353	1.882.592
01.02.2019	US9497461015 - WFC	7.400	18.307.417	19.434.260	1.126.842
	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија	71.975	637.161.449	673.572.637	36.411.188
04.11.2019	MKMINF20GM93 - DO2017/29-1020	4.000	40.456.106	40.718.660	262.554
31.05.2019	MKMINF200D84 - PMДЕН08	9.307	0	9.579	9.579
04.11.2019	MKMINF20GE02 - DO2015/18-0525DK	18.000	182.886.901	204.533.766	21.646.865
04.11.2019	MKMINF20GE36 - DO2015/21-0625DK	12.000	121.561.715	136.053.904	14.492.189
	Удели во домашни отворени инвестициони фондови	16.405.361	1.996.618.624	2.002.000.000	5.381.376

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководстве на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
1	2	3	4	5	6 (5-4)
17.09.2019	РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБПУПА	2.572.286	324.890.500	327.000.000	2.109.500
24.09.2019	РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБПУПА	1.572.725	199.937.321	200.000.000	62.679
29.10.2019	РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБПУПА	1.593.508	202.895.994	203.000.000	104.006
17.12.2019	РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБПУПА	1.691.243	215.697.945	215.900.000	202.055
27.06.2019	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - КДКЕДЕ	249.517	29.763.973	30.000.000	236.027
17.09.2019	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - КДКЕДЕ	1.300.932	155.429.602	157.000.000	1.570.398
24.09.2019	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - КДКЕДЕ	1.292.325	155.965.594	156.000.000	34.406
29.10.2019	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - КДКЕДЕ	1.216.208	146.919.994	147.000.000	80.006
17.12.2019	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - КДКЕДЕ	1.352.899	163.578.960	163.800.000	221.040
24.12.2019	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - КДКЕДЕ	825.771	99.985.669	100.000.000	14.331
17.09.2019	РОИФ1618112014ВФКЕДЕ6983120 - ВФКЕДЕ	557.603	60.813.312	61.500.000	686.688
24.09.2019	РОИФ1618112014ВФКЕДЕ6983120 - ВФКЕДЕ	634.541	69.983.750	70.000.000	16.250
29.10.2019	РОИФ1618112014ВФКЕДЕ6983120 - ВФКЕДЕ	479.942	52.984.590	53.000.000	15.410
19.11.2019	РОИФ1618112014ВФКЕДЕ6983120 - ВФКЕДЕ	742.138	81.981.353	82.000.000	18.647
17.12.2019	РОИФ1618112014ВФКЕДЕ6983120 - ВФКЕДЕ	323.724	35.790.067	35.800.000	9.933
	Удели во странски отворени инвестициони фондови	306.200	1.674.061.091	1.851.645.032	177.583.941

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководстве на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
1	2	3	4	5	6 (5-4)
16.09.2019	DE0002635307 - SXXPIEX	60.000	122.350.452	142.006.267	19.655.815
01.03.2019	DE0005933931 - DAXEX	12.300	68.876.737	75.560.999	6.684.263
12.03.2019	DE0005933931 - DAXEX	12.300	68.876.737	74.948.221	6.071.484
16.09.2019	DE0005933931 - DAXEX	9.000	50.397.612	58.776.634	8.379.022
14.11.2019	DE0005933931 - DAXEX	29.000	162.392.306	201.313.203	38.920.897
16.09.2019	US4642865095 - EWC	35.000	45.023.344	56.193.717	11.170.374
16.01.2019	US4642865251 - ACWV	22.500	98.161.735	100.648.082	2.486.347
12.03.2019	US4642867562 - EWD	15.300	23.197.384	24.893.384	1.696.000
16.01.2019	US46434G8226 - EWJ UP	35.000	95.251.807	100.758.432	5.506.625
16.01.2019	US9229083632 - VOO	38.500	475.020.706	497.024.579	22.003.874
01.02.2019	US9229083632 - VOO	24.000	296.116.804	319.935.136	23.818.333
26.06.2019	US9229083632 - VOO	3.400	41.949.880	49.400.290	7.450.409
18.07.2019	US9229083632 - VOO	3.400	41.949.880	50.929.975	8.980.095
16.09.2019	US9229083632 - VOO	6.500	84.495.707	99.256.111	14.760.404
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ				303.841.784

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција

ИЗВЕШТАЈ ЗА НЕРЕАЛИЗИРАНИТЕ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ ЗА САВА ПЕНЗИСКИ ФОНД

за периодот од 01.01.2019 до 31.12.2019

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на	Загуба поради оштетување
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Обични акции издадени во Република Северна Македонија	1.224.963.035	1.513.749.631	0	288.786.596	0	0	0
	МКАЛКА101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	369.274.819	535.862.854	0	166.588.035	0	0	0
	МКFERS101018 - ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	38.091.900	41.514.000	0	3.422.100	0	0	0
	МКGRNT101015 - ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	171.591.658	241.102.648	0	69.510.990	0	0	0
	МКMTSK101019 - МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	133.157.971	146.574.080	0	13.416.109	0	0	0
	МКMTUR101018 - МАКЕДОНИЈАТУРИСТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	196.110.000	220.828.489	0	24.718.489	0	0	0
	МКRRIV101019 - ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	106.770.520	96.268.000	0	-10.502.520	0	0	0
	МКREPL101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	129.503.960	141.868.722	0	12.364.762	0	0	0
	МКТЕТЕ101016 - ТЕТЕКС АД ТЕТОВО - ОБИЧНИ АКЦИИ	24.549.294	24.603.100	0	53.806	0	0	0
	МКVITA101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	17.381.333	24.080.638	0	6.699.305	0	0	0
	МКVVTK101013 - ВВ ТИКВЕШ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	30.612.080	36.093.200	0	5.481.120	0	0	0
	МКZPKO101012 - ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА - ОБИЧНИ АКЦИИ	7.919.500	4.953.900	0	-2.965.600	0	0	0
	Приоритетни акции издадени во Република Северна Македонија							
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени во Република Северна Македонија							
	Обични акции издадени од странски компании и банки	3.275.076.406	4.241.354.573	0	966.278.167	0	0	0

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на	Загуба поради оштетување
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	BE0974293251 - ANHEUSER-BUSCH INBEV SA/NV - ОБИЧНИ АКЦИИ	63.088.089	79.487.588	0	16.399.498	0	0	0
	CH0012005267 - NOVARTIS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	144.626.344	162.904.239	0	18.277.895	0	0	0
	CH0038863350 - NESTLE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	113.029.202	153.247.764	0	40.218.562	0	0	0
	DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	134.623.377	143.680.964	0	9.057.587	0	0	0
	DE0006048408 - HENKEL AG & CO. KGAA ST - ОБИЧНИ АКЦИИ	40.603.611	39.768.886	0	-834.725	0	0	0
	DE0007164600 - SAP SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	114.933.848	159.055.869	0	44.122.021	0	0	0
	DE0007236101 - SIEMENS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	125.684.185	150.390.182	0	24.705.997	0	0	0
	DE0008404005 - ALLIANZ SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	96.835.177	120.735.239	0	23.900.063	0	0	0
	DE000BASF111 - BASF SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	99.803.187	111.270.152	0	11.466.965	0	0	0
	FR0000120578 - SANOFI - ОБИЧНИ АКЦИИ	119.418.502	141.373.269	0	21.954.767	0	0	0
	FR0000120628 - AXA SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	81.186.367	108.085.590	0	26.899.223	0	0	0
	FR0000121014 - LVMH MOET HENNESSY LOUIS VUITTON SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	100.015.579	160.418.746	0	60.403.168	0	0	0
	FR0000131104 - BNP PARIBAS SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	137.107.461	182.910.886	0	45.803.425	0	0	0
	GB00B03MLX29 - ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS - ОБИЧНИ АКЦИИ	126.388.795	128.663.047	0	2.274.252	0	0	0
	NL0000235190 - AIRBUS SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	91.903.540	142.803.011	0	50.899.472	0	0	0
	US02079K3059 - ALPHABET INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	129.056.869	162.660.180	0	33.603.311	0	0	0
	US0231351067 - AMAZON.COM INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	138.923.502	168.559.943	0	29.636.440	0	0	0
	US0378331005 - APPLE INC. - ОБИЧНИ АКЦИИ	92.412.152	176.082.536	0	83.670.385	0	0	0
	US0605051046 - BANK OF AMERICA CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	105.620.826	154.524.463	0	48.903.637	0	0	0
	US09062X1037 - BIOGEN INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	128.745.442	137.376.766	0	8.631.324	0	0	0
	US09857L1089 - BOOKING HOLDINGS INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	92.498.453	109.470.475	0	16.972.023	0	0	0
	US1667641005 - CHEVRON CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	104.873.662	117.213.673	0	12.340.011	0	0	0
	US4385161066 - HONEYWELL INTERNATIONAL INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	113.834.098	156.090.368	0	42.256.271	0	0	0

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на	Загуба поради оштетување
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	US46625H1005 - JP MORGAN CHASE & CO. - ОБИЧНИ АКЦИИ	87.337.539	127.650.921	0	40.313.383	0	0	0
	US5184391044 - THE ESTEE LAUDER COMPANIES INC. - ОБИЧНИ АКЦИИ	95.693.128	155.491.503	0	59.798.375	0	0	0
	US5949181045 - MICROSOFT CORP. - ОБИЧНИ АКЦИИ	114.080.134	181.290.604	0	67.210.471	0	0	0
	US6934751057 - PNC FINANCIAL SERVICES GROUP INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	91.766.025	128.245.994	0	36.479.969	0	0	0
	US8552441094 - STARBUCKS CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	92.939.005	129.867.017	0	36.928.012	0	0	0
	US9113121068 - UNITED PARCEL SERVICE INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	104.725.178	128.653.154	0	23.927.976	0	0	0
	US92343V1044 - VERIZON COMMUNICATIONS INC - ОБИЧНИ	99.002.822	110.668.529	0	11.665.707	0	0	0
	US9497461015 - WELLS FARGO & CO - ОБИЧНИ АКЦИИ	94.320.308	112.713.011	0	18.392.703	0	0	0
	Приоритетни акции издадени од странски компании и банки	64.663.445	85.447.536	0	20.784.090	0	0	0
	US02079K1079 - ALPHABET INC - ПРИОРИТЕТНИ АКЦИИ	64.663.445	85.447.536	0	20.784.090	0	0	0
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени од странски компании и банки							
	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија	18.926.206.346	19.543.092.285	5.059.383	0	-2.671.198	614.497.753	0
	MKMINF20GS22 - DO2019/04-0234 28.2.2034 0:0:0 - MKD	292.256.728	297.065.670	2.709.825	0	0	2.099.118	0
	MKMINF20GS71 - DO2019/09-0534 16.5.2034 0:0:0 - MKD	1.000.011.500	1.019.954.672	0	0	0	19.943.172	0
	MKMINF20GT05 - DO2019/12-0934 19.9.2034 0:0:0 - MKD	1.655.696.225	1.669.764.173	0	0	0	14.067.948	0
	MKMINF20GT39 - DO2019/15-1134 7.11.2034 0:0:0 - MKD	1.139.480.389	1.143.346.244	0	0	0	3.865.855	0
	MKMINF200D92 - RMDEN09 31.5.2020 0:0:0 - EUR	25.502.025	26.764.208	-576.137	0	-5.462	1.843.782	0
	MKMINF200DA8 - RMDEN10 31.5.2021 0:0:0 - EUR	23.989	25.320	336	0	-5	999	0
	MKMINF200DB6 - RMDEN11 31.5.2022 0:0:0 - EUR	70.901	74.377	753	0	-13	2.736	0
	MKMINF200DC4 - RMDEN12 31.5.2023 0:0:0 - EUR	23.137.366	24.379.598	66.127	0	-4.014	1.180.119	0
	MKMINF200DD2 - RMDEN13 31.5.2024 0:0:0 - EUR	53.112.852	55.406.564	-85.382	0	-8.998	2.388.092	0
	MKMINF200DE0 - RMDEN14 31.5.2025 0:0:0 - EUR	71.857.547	74.774.521	331.014	0	-12.075	2.598.035	0

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хartiите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на	Загуба поради оштетување
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	MKMINF200DF7 - RMDEN15 31.5.2026 0:0:0 - EUR	139.151.670	146.818.542	2.577.930	0	-23.270	5.112.212	0
	MKMINF200DG5 - RMDEN16 31.5.2027 0:0:0 - EUR	14.841.624	15.365.392	34.919	0	-2.451	491.300	0
	MKMINF20G994 - DO2014/17-0724DK 24.7.2024 0:0:0 - EUR	209.708.859	220.248.052	0	0	-35.590	10.574.783	0
	MKMINF20GA06 - DO2014/18-0824DK 21.8.2024 0:0:0 - EUR	72.813.329	76.512.626	0	0	-12.367	3.711.664	0
	MKMINF20GA14 - DO2014/19-0924DK 4.9.2024 0:0:0 - EUR	48.306.790	50.795.759	0	0	-8.365	2.497.333	0
	MKMINF20GC79 - DO2015/05-0230DK 12.2.2030 0:0:0 - EUR	129.372.238	134.555.893	0	0	-10.457	5.194.111	0
	MKMINF20GD03 - DO2015/08-0230DK 26.2.2030 0:0:0 - EUR	49.688.681	51.678.234	0	0	-8.412	1.997.965	0
	MKMINF20GD29 - DO2015/10-0330DK 12.3.2030 0:0:0 - EUR	257.238.328	267.557.749	0	0	-42.661	10.362.083	0
	MKMINF20GD52 - DO2015/13-0330DK 26.3.2030 0:0:0 - EUR	59.253.363	61.633.572	0	0	-9.971	2.390.180	0
	MKMINF20GD78 - DO2015/15-0430DK 16.4.2030 0:0:0 - EUR	167.697.169	174.449.921	0	0	-27.819	6.780.571	0
	MKMINF20GD94 - DO2015/17-0530DK 7.5.2030 0:0:0 - EUR	88.666.024	92.243.942	0	0	-14.809	3.592.726	0
	MKMINF20GE69 - DO2015/24-0725DK 9.7.2025 0:0:0 - EUR	185.926.783	192.516.433	0	0	-30.816	6.620.466	0
	MKMINF20GE77 - DO2015/25-0730DK 9.7.2030 0:0:0 - EUR	185.431.975	192.969.638	0	0	-31.085	7.568.748	0
	MKMINF20GE93 - DO2015/27-0725DK 23.7.2025 0:0:0 - EUR	136.824.014	141.678.438	0	0	-23.131	4.877.555	0
	MKMINF20GF27 - DO2015/30-0825DK 6.8.2025 0:0:0 - EUR	68.498.938	70.932.488	0	0	-11.254	2.444.804	0
	MKMINF20GF76 - DO2015/35-0825DK 27.8.2025 0:0:0 - EUR	117.263.574	121.437.879	0	0	-19.656	4.193.961	0
	MKMINF20GG34 - DO2015/41-1030DK 29.10.2030 0:0:0 - EUR	260.338.061	271.056.295	0	0	-43.223	10.761.457	0
	MKMINF20GH09 - DO2016/02-0131DK 14.1.2031 0:0:0 - EUR	99.718.870	103.692.497	0	0	-16.515	3.990.142	0
	MKMINF20GH17 - DO2016/03-0131DK 22.1.2031 0:0:0 - EUR	149.155.138	155.553.906	0	0	-24.846	6.423.614	0
	MKMINF20GH74 - DO2016/07-0231DK 11.2.2031 0:0:0 - EUR	69.432.734	72.424.941	0	0	-5.236	2.997.443	0
	MKMINF20GH82 - DO2016/08-0331DK 17.3.2031 0:0:0 - EUR	118.543.133	123.662.581	0	0	-19.777	5.139.225	0
	MKMINF20GI08 - DO2016/10-0331DK 31.3.2031 0:0:0 - EUR	147.921.092	154.326.118	0	0	-19.466	6.424.491	0
	MKMINF20GI24 - DO2016/12-0431DK 14.4.2031 0:0:0 - EUR	83.734.591	87.363.033	0	0	-13.974	3.642.415	0
	MKMINF20GI32 - DO2016/13-0631DK 9.6.2031 0:0:0 - EUR	78.235.819	81.648.865	0	0	-13.182	3.426.228	0
	MKMINF20GI81 - DO2016/18-0826DK 18.8.2026 0:0:0 - EUR	136.741.007	141.892.732	0	0	-23.165	5.174.891	0
	MKMINF20GI99 - DO2016/19-0831DK 18.8.2031 0:0:0 - EUR	136.205.825	142.198.126	0	0	-23.451	6.015.753	0
	MKMINF20GI15 - DO2016/21-0931DK 22.9.2031 0:0:0 - EUR	135.585.751	141.577.573	0	0	-23.859	6.015.681	0
	MKMINF20GI23 - DO2016/22-0931DK 29.9.2031 0:0:0 - EUR	338.723.390	353.709.605	0	0	-56.772	15.042.987	0
	MKMINF20GI64 - DO2016/26-1131DK 3.11.2031 0:0:0 - EUR	259.867.599	271.414.873	0	0	-42.226	11.589.501	0

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на	Загуба поради оштетување
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	MKMINF20GJ80 - DO2016/28-1231DK 1.12.2031 0:0:0 - EUR	257.866.289	269.371.372	0	0	-34.364	11.539.448	0
	MKMINF20GJ98 - DO2016/29-1231DK 22.12.2031 0:0:0 - EUR	686.651.162	717.344.210	0	0	-113.242	30.806.290	0
	MKMINF20GK04 - DO2017/02-0132DK 12.1.2032 0:0:0 - EUR	438.061.627	455.600.470	0	0	-72.577	17.611.419	0
	MKMINF20GK46 - DO2017/05-0132DK 26.1.2032 0:0:0 - EUR	199.117.446	206.670.028	0	0	-30.881	7.583.463	0
	MKMINF20GK53 - DO2017/06-0232DK 16.2.2032 0:0:0 - EUR	437.309.646	453.955.960	0	0	-47.974	16.694.288	0
	MKMINF20GK79 - DO2017/08-0332DK 9.3.2032 0:0:0 - EUR	148.924.819	154.596.186	0	0	-24.600	5.695.968	0
	MKMINF20GK95 - DO2017/10-0332DK 23.3.2032 0:0:0 - EUR	148.396.087	154.055.475	0	0	-24.782	5.684.169	0
	MKMINF20GL11 - DO2017/12-0432DK 6.4.2032 0:0:0 - EUR	187.463.251	194.623.789	0	0	-31.020	7.191.559	0
	MKMINF20GL37 - DO2017/14-0532DK 4.5.2032 0:0:0 - EUR	87.671.061	91.029.222	0	0	-14.580	3.372.740	0
	MKMINF20GL52 - DO2017/16-0632DK 8.6.2032 0:0:0 - EUR	120.320.654	124.946.992	0	0	-20.050	4.646.388	0
	MKMINF20GL60 - DO2017/17-0632DK 22.6.2032 0:0:0 - EUR	133.118.081	138.244.424	0	0	-21.999	5.148.342	0
	MKMINF20GL78 - DO2017/18-0632DK 29.6.2032 0:0:0 - EUR	138.899.692	144.260.007	0	0	-15.942	5.376.257	0
	MKMINF20GL86 - DO2017/19-0732DK 6.7.2032 0:0:0 - EUR	146.586.421	152.239.469	0	0	-24.702	5.677.751	0
	MKMINF20GL94 - DO2017/20-0732DK 20.7.2032 0:0:0 - EUR	97.810.400	101.587.986	0	0	-16.218	3.793.804	0
	MKMINF20GM02 - DO2017/21-0822DK 10.8.2022 0:0:0 - EUR	393.889.927	403.819.395	0	0	-64.208	9.993.676	0
	MKMINF20GM10 - DO2017/22-0832DK 10.8.2032 0:0:0 - EUR	781.357.872	811.607.791	0	0	-131.594	30.381.513	0
	MKMINF20GM28 - DO2017/23-0822DK 17.8.2022 0:0:0 - EUR	78.746.128	80.730.131	0	0	-12.911	1.996.913	0
	MKMINF20GM36 - DO2017/24-0832DK 17.8.2032 0:0:0 - EUR	390.392.325	405.516.365	0	0	-66.318	15.190.358	0
	MKMINF20GM77 - DO2017/27-0932DK 21.9.2032 0:0:0 - EUR	174.577.470	181.364.820	0	0	-30.238	6.817.588	0
	MKMINF20GN01 - DO2017/30-1032DK 5.10.2032 0:0:0 - EUR	388.495.428	403.626.538	0	0	-64.332	15.195.442	0
	MKMINF20GN27 - DO2017/32-1032DK 19.10.2032 0:0:0 - EUR	193.927.612	201.491.091	0	0	-32.473	7.595.952	0
	MKMINF20GN50 - DO2017/35-1132DK 2.11.2032 0:0:0 - EUR	213.028.726	221.351.046	0	0	-34.370	8.356.689	0
	MKMINF20GN68 - DO2017/36-1132DK 23.11.2032 0:0:0 - EUR	550.594.092	572.153.490	0	0	-89.155	21.648.552	0
	MKMINF20GN76 - DO2017/37-1132DK 30.11.2032 0:0:0 - EUR	20.793.652	21.608.554	0	0	-2.820	817.722	0
	MKMINF20GN84 - DO2017/38-1232DK 7.12.2032 0:0:0 - EUR	57.685.657	59.948.035	0	0	-8.234	2.270.612	0
	MKMINF20GO26 - DO2018/03-0133DK 11.1.2033 0:0:0 - EUR	490.445.424	509.011.887	0	0	-80.917	18.647.379	0
	MKMINF20GP09 - DO2018/11-0448DK 26.4.2048 0:0:0 - EUR	436.453.229	457.869.550	0	0	-75.461	21.491.782	0
	MKMINF20GP25 - DO2018/13-0633DK 21.6.2033 0:0:0 - EUR	98.585.052	101.566.361	0	0	-16.294	2.997.602	0
	MKMINF20GP41 - DO2018/15-0748DK 19.7.2048 0:0:0 - EUR	529.050.480	553.916.453	0	0	-91.157	24.957.130	0
	MKMINF20GP66 - DO2018/17-0833DK 9.8.2033 0:0:0 - EUR	326.507.002	336.422.867	0	0	-54.889	9.970.754	0

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на	Загуба поради оштетување
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	MKMINF20GR23 - DO2018/23-1048DK 18.10.2048 0:0:0 - EUR	465.752.506	487.401.341	0	0	-80.308	21.729.142	0
	MKMINF20GR49 - DO2018/25-1133DK 1.11.2033 0:0:0 - EUR	58.933.735	60.674.447	0	0	-8.960	1.749.672	0
	MKMINF20GS06 - DO2019/02-0149DK 31.1.2049 0:0:0 - EUR	549.591.500	570.737.218	0	0	-415.038	21.560.756	0
	MKMINF20GS48 - DO2019/06-0449DK 18.4.2049 0:0:0 - EUR	585.221.501	602.723.357	0	0	-93.140	17.594.996	0
	MKMINF20GS89 - DO2019/10-0749DK 18.7.2049 0:0:0 - EUR	356.771.499	363.653.558	0	0	-10.757	6.892.816	0
	MKMINF20GS97 - DO2019/11-0834DK 8.8.2034 0:0:0 - EUR	123.821.500	125.047.527	0	0	-17.605	1.243.632	0
	MKMINF20GT21 - DO2019/14-1049DK 31.10.2049 0:0:0 - EUR	227.351.500	228.853.825	0	0	-28.717	1.531.042	0
	Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на							
	Обврзници издадени или гарантирани од домашни банки	6.264.282	6.478.687	0	214.406	0	0	0
	MKBLBA200011 - UNIPO 22.1.2024 0:0:0 - EUR	6.264.282	6.478.687	0	214.406	0	0	0
	Обврзници издадени од домашни акционерски друштва,							
	Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски							
	Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени							
	Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени							
	Трезорски записи издадени од Владата на Република							
	Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република							
	Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени							
	Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од							
	Комерцијални записи издадени од домашни акционерски							
	Удели во домашни отворени инвестициони фондови	7.281.747	7.284.686	0	2.938	0	0	0
	РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБ ПУБЛИКУМ ПАРИЧЕН -	78.241	78.352	0	111	0	0	0
	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - ГЕНЕРАЛИ КЕШ ДЕПОЗИТ -	7.110.318	7.113.093	0	2.775	0	0	0
	РОИФ1618112014ВФКЕДЕ6983120 - ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ - О.Ф. -	93.189	93.241	0	52	0	0	0
	Други ненаведени домашни хартии од вредност							
	Трезорски записи издадени од странски влади							
	Благајнички записи издадени странски централни банки							
	Комерцијални записи издадени од странски компании и							

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на	Загуба поради оштетување
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Удели во странски отворени инвестициони фондови	3.480.000.291	4.202.478.791	0	722.478.500	0	0	0
	DE0002635307 - ISHARES STOXX EUROPE 600 UCITS ETF (DE) -	251.554.486	305.955.266	0	54.400.780	0	0	0
	DE0005933931 - ISHARES CORE DAX UCITS ETF (DE) - УДЕЛИ ВО	193.263.644	240.895.401	0	47.631.758	0	0	0
	US33733E2037 - FIRST TRUST NYSE ARCA BIOTECHNOLOGY INDEX	408.916.871	477.760.357	0	68.843.486	0	0	0
	US4642865095 - ISHARES MSCI CANADA ETF - УДЕЛИ ВО	123.003.775	157.056.739	0	34.052.964	0	0	0
	US4642865251 - ISHARES EDGE MSCI MIN VOL GLOBAL ETF -	174.946.025	211.167.843	0	36.221.818	0	0	0
	US4642867158 - ISHARES MSCI TURKEY ETF REGISTERED SHARES -	76.201.996	77.409.502	0	1.207.506	0	0	0
	US4642867562 - ISHARES MSCI SWEDEN ETF - УДЕЛИ ВО	74.305.921	88.604.068	0	14.298.147	0	0	0
	US4642872422 - ISHARES IBOX INVESTMENT GRADE CORPORATE	242.531.126	260.170.396	0	17.639.270	0	0	0
	US4642872919 - ISHARES GLOBAL TECH ETF - УДЕЛИ ВО	330.146.228	487.251.635	0	157.105.406	0	0	0
	US4642877967 - ISHARES U.S. ENERGY ETF - УДЕЛИ ВО	137.346.242	141.380.650	0	4.034.409	0	0	0
	US46429B6065 - ISHARES MSCI POLAND ETF - УДЕЛИ ВО	60.547.939	57.340.005	0	-3.207.933	0	0	0
	US46434G8226 - ISHARES MSCI JAPAN ETF - УДЕЛИ ВО	463.759.808	547.874.502	0	84.114.694	0	0	0
	US46435G3341 - ISHARES MSCI UNITED KINGDOM ETF - УДЕЛИ	81.106.208	84.323.537	0	3.217.329	0	0	0
	US78463X8487 - SPDR MSCI ACWI EX-US (ETF) - УДЕЛИ ВО	199.534.797	241.126.354	0	41.591.558	0	0	0
	US81369Y8527 - COMM SERV SELECT SECTOR SPDR - УДЕЛИ ВО	184.464.604	206.294.552	0	21.829.948	0	0	0
	US92189F1066 - VANECK VECTORS GOLD MINERS ETF - УДЕЛИ ВО	115.494.058	164.116.848	0	48.622.790	0	0	0
	US9229083632 - VANGUARD S&P 500 ETF - УДЕЛИ ВО	362.876.564	453.751.135	0	90.874.571	0	0	0
	Други ненаведени хартии од вредност издадени од странски							
	ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	26.984.455.553	29.599.886.188	5.059.383	1.998.544.697	-2.671.198	614.497.753	0

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква вкупно нереализираните добивки (загуби) од вложување во хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.

* Во позицијата амортизација на дисконт е додадена пресметаната купонска камата на обврзниците со фиксен датум на доспевање.

Приходите/расходите за инструментите кои не се прикажани во Извештајот за нереализирани добивки и загуби заради нивното доспевање или продажба во извештајниот период изнесуваат:

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирани добивки или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои	Загуба поради оштетување
	MKMINF200D84 - RMDEN08 31.05.2019 - EUR			-17.078	0	-475	207.115	0
	MKMINF20G838 - DO2014/01-0119DK 23.01.2019 - EUR			0	0	7.968	294.650	0
	MKMINF20G887 - DO2014/06-0219DK 27.02.2019 - EUR			0	0	-4.591	333.763	0
	MKMINF20G903 - DO2014/08-0319DK 27.03.2019 - EUR			0	0	-513	329.183	0
	MKMINF20G911 - DO2014/09-0519DK 02.05.2019 - EUR			0	0	-5.969	2.330.764	0
	MKMINF20G937 - DO2014/11-0519DK 15.05.2019 - EUR			0	0	-9.543	1.548.878	0
	MKMINF20G945 - DO2014/12-0619DK 05.06.2019 - EUR			0	0	-10.350	5.951.337	0
	MKMINF20G960 - DO2014/14-0619DK 19.06.2019 - EUR			0	0	-337	1.295.334	0
	MKMINF20GA48 - DO2014/22-1019 02.10.2019 - MKD			0	0	0	402.476	0
	MKMINF20GA71 - DO2014/25-1019 16.10.2019 - MKD			0	0	0	2.165.314	0
	MKMINF20GA89 - DO2014/26-1019DK 16.10.2019 - EUR			0	0	-33.084	9.254.071	0
	MKMINF20GE02 - DO2015/18-0525DK 21.05.2025 - EUR			0	0	64.852	5.304.194	0
	MKMINF20GE36 - DO2015/21-0625DK 25.06.2025 - EUR			0	0	42.943	3.528.712	0
	MKMINF20GM93 - DO2017/29-1020 05.10.2020 - MKD			0	0	0	447.746	0
	MKMINF20GS22 - DO2019/04-0234 28.02.2034 - MKD			0	0	0	4.872.954	0